

Kultur- og Fritidsudvalget

Protokol

26-11-2013 kl. 14:30

Udvalgsværelse 1

Medlemmer

Dorete Dandanell

Birgitte Hannibal

Gitte Kjær-Westermann

Jørn Moos

Lone Schou-Hansen

Lene Kaspersen

Trine Nebel Schou

deltog

deltog

deltog

deltog

deltog

var fraværende

var fraværende

Ekstraordinært møde

Indholdsfortegnelse

1. [Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse](#)

1. Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Sagsfremstilling

Til udvalgenes fælles behandling af skolereformen forelægges et notat om indholdet i skolereformen (bilag), hvor de vigtigste temaer gennemgås.

Ud fra scenarierne: "LTK +" (en forsigtig indfasningsmodel), "Den fagligt ambitiøse skole" og "Den åbne skole", gives der desuden anbefalinger om disse temaer.

Anbefalingerne omfatter følgende:

- | at der tilrettelægges en evalueringsproces i forhold til kommunens implementering af folkeskolereformen
- | at den enkelte skole i forhold til den understøttende undervisning i første omgang får lov til at vælge sin egen form og sit eget indhold
- | at der fortsat sigtes mod en fagligt ambitiøs skole, bl.a. ved at fastholde det nuværende timetal i 2. og 3. klasse og at sætse på fremmedsprog (herunder 3. fremmedsprog)
- | at der skabes et forpligtende samarbejde med erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner
- | at der tages politisk stilling til, i hvor høj grad man ønsker at fastlægge fælles retningslinjer for valgfagene
- | at det drøftes, hvordan man ønsker motion og bevægelse organiseret ind i skoledagen, herunder, om der skal lægges fælles rammer
- | at det drøftes, hvordan man lever op til kravet om forpligtende samarbejde med Musikskolen
- | at samarbejdet med foreninger og frivillige overlades til den enkelte skole, og at det overvejes at fastsætte minimumskrav til samarbejdet.

Der vedlægges desuden en række baggrundsnotater, herunder anbefalingerne fra de tre arbejdsgrupper om henholdsvis ledelse ("Anbefalingsrapport for arbejdsgruppen Ledelse") (bilag), indhold/struktur ("Folkeskolereform 2014- LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur") (bilag) og kompetenceudvikling ("Endelige anbefalinger fra kompetencegruppen") (bilag). Samt "8 eksempler på samarbejde mellem musik- og kulturskolerne og folkeskolen" (bilag) og "anbefalinger til samarbejde mellem musik- og kulturskolerne og folkeskolen, fra BK-cheferne, skolelederforeningen og DMKL" (bilag).

I notatet "Form og indhold af det fremtidige klubtilbud" (bilag) fremlægges fire scenarier for den fremtidige organisering af klubtilbuddet. Forvaltningen modtager meget gerne politiske signaler om disse scenarier. Der peges dog på, at scenarierne beskrives nærmere inden endelig stillingtagen. Herunder beskrives også de økonomiske konsekvenser af de enkelte scenarier.

Økonomiske konsekvenser

Opgaven løses inden for den samlede ramme til skolereformen. Det skal understreges, at valg af bestemte satsninger - f.eks. mange obligatoriske undervisningslektioner - har som konsekvens, at der er færre ressourcer til andre satsninger.

Vedrørende klubtilbuddet har hvert af scenarierne økonomiske konsekvenser, som beskrives nærmere i forbindelse med behandling af sagen i januar.

Beslutningskompetence

Børne- og Ungdomsudvalget for så vidt angår de områder, der henhører til udvalget jf. styrelsesvedtægten.

Kultur- og Fritidsudvalget for så vidt angår de områder, der henhører til udvalget jf. styrelsesvedtægten.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at udvalgene tager stilling til de ovennævnte anbefalinger.

Kultur- og Fritidsudvalget den 26. november 2013

Drøftet, i dét de faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde med at implementere folkeskolereformen.

Bilagsfortegnelse

1. Bilag 1 - Notat om indhold i skolereformen
2. Bilag 2 - Anbefalingsrapport for arbejdsgruppen Ledelse
3. Bilag 3 - Endelige anbefalinger om Kompetencegruppen
4. Bilag 4 - Skolereform - anbefaling til indhold og struktur BUU - KFU
5. Bilag 5 - 8 eksempler på samarb musikskoler og folkeskoler
6. Bilag 6 - Anbefalinger til samarbejde ml musik- og kulturskoler og folkeskolen.
BKchefer. Skoleledere
7. Bilag 7 - Form og indhold i det fremtidige klubtilbud

Lene Kaspersen
Trine Nebel Schou

var fraværende
var fraværende

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 1 - Side 1 af 7

Bilag til Børne- og ungdomsudvalg / Kultur- og fritidsudvalgsmødet den 26.11.2013

Notat om indhold i skolereformen i Lyngby-Taarbæk kommune

Dette notat lægger op til, at der fastlægges politiske rammer for indholdet i den folkeskole, der bliver et resultat af skolereformen i Lyngby-Taarbæk Kommune. De 3 arbejdsgrupper om henholdsvis ledelse, indhold/struktur og kompetenceudvikling har udarbejdet anbefalinger (alle vedlagt som bilag), og især anbefalingerne fra arbejdsgruppen om indhold/struktur er relevante som baggrundsmateriale og inspiration for de temaer og anbefalinger, der er i notatet.

Forvaltningen præsenterede på Kommunalbestyrelsens temadag 7. november 3 scenarier for folkeskolens udvikling, nemlig LTK + (forstået som en forsigtig indfasningsmodel), den fagligt ambitiøse skole og den åbne skole. I de nedenstående beskrivelser og anbefalinger sættes disse scenarier mere i relief, og der søges skabt mulighed for at vælge bevidst imellem dem.

Det skal præciseres, at der ikke i dette notat gives anbefalinger om, hvorvidt lærere, pædagoger eller andre skal varetage opgaverne.

Skolereformen er en stor, samlet proces med mange forskellige tiltag og forandringer, der sker på én gang. I reformaftalen er der beskrevet 3 overordnede mål med reformen, nemlig

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Det bør være en del af implementeringen i Lyngby-Taarbæk Kommune, at man med jævne mellemrum evaluerer på, om disse mål nås. Dette vil under alle omstændigheder ske i forbindelse med det fokus på resultater, kommunen i øvrigt bevæger sig hen imod, og i forbindelse med de fremtidige kvalitetsrapporter. Derudover er der grund til at fokusere særligt på, om kommunen opnår de mål, der følger af de ovennævnte valg af scenarier. Herunder især om de faglige ambitioner opnås for flest mulige børn, og om der kommer nye aktører ind i skolen.

En milepæl kunne være forberedelsen af skoleåret 2016/17, hvor lektiehjælp/faglig fordybelse forventes at blive obligatorisk.

- Forvaltningen anbefaler, at der tilrettelægges en evalueringsproces i forhold til kommunens implementering af folkeskolereformen.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 1 - Side 2 af 7

1. Det fælles skolevæsen og den enkelte skoles selvbestemmelse

Lovforslaget til lov om folkeskolen rummer en stor fleksibilitet, hvilket betyder, at man i kommunerne skal beslutte, i hvor høj grad der skal laves bindende fælles regler for skolens indhold på kommunalt niveau – eller modsat: hvor meget der skal åbnes for den enkelte skoles særpræg og særlige behov i forhold til det konkrete indhold af skolen. Det er væsentligt at være opmærksom på, at selve loven ikke kommer til at binde særlig meget på spørgsmål som:

- timetallet i de enkelte fag (bortset fra dansk, matematik og historie)
- tilrettelæggelsen af lektiehjælp/faglig fordybelse
- tilrettelæggelsen af motion/bevægelse som lektionstimer (herunder idræt) eller understøttende undervisning (herunder eventuelt en ny anvendelse af elevpauserne)
- inddragelsen af eksterne aktører i skolens arbejde.

Det betyder, at kommunalbestyrelsen kan vælge at fastholde disse frihedsgrader, så også den enkelte skole (herunder skolebestyrelsen) får mulighed for at sætte sit individuelle præg på reformens indhold. Dette kan måske være særligt velbegrunder vedr. den understøttende undervisning.

Specielt vedr. timetallet handler det om de enkelte fag og fagområder på de enkelte klassetrin. Skal der eksempelvis være et minimum for lektioner i praktisk/musiske fag på mellemtrinnet? Forvaltningen vil på et senere møde forelægge et forslag til timefordelingsplan, hvor der bliver mulighed for at tage nærmere stilling til dette.

- Forvaltningen anbefaler, at den enkelte skole ift. den understøttende undervisning i første omgang får lov til at vælge sin egen form og sit eget indhold. En sådan tilgang kan bl.a. medvirke til at skabe læring på tværs i kommunen, og siden kan der fastsættes mere bindende regler og principper. Der skal fastsættes mål for en enkelte skoles valg, og målopfyldelsen skal indgå i den samlede evaluering af reformen.

2. En fagligt ambitiøs skole

Et centralt formål i skolereformen er at sikre en positiv udvikling i elevernes faglige niveau. Lyngby-Taarbæk kommune er karakteriseret ved et fagligt højtpræsterende skolevæsen, og skolereformens intentioner ligger fint i forlængelse af skoleudviklingsstrategien og den måde, der i forvejen arbejdes på skolerne. Skolereformen lægger, bl.a. med det forøgede timetal og mulighed for 3. fremmedsprog, op til at satse på denne måde.

Et første punkt i satsningen på en fagligt ambitiøs skole kunne være, at kommunen fastholder et obligatorisk timetal i dansk i 2. og 3. klasse på det nuværende niveau, selv om det er højere end

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 1 - Side 3 af 7

det kommende minimumstimetal i reformen. Den nuværende timefordelingsplan har 11 lektioner i dansk på 2. klassetrin mod reformens 10 lektioner, men samme antal samlede faglektioner pr. uge. En fastholdelse af det højere dansktimetal kunne finansieres ved en nedgang i andet fag eller ved konvertering af en understøttende undervisningstime. På 3. klassetrin indeholder den nuværende timetildelingsplan 10 dansklektioner mod reformens 9 lektioner, mens det samlede antal faglektioner er højere i dag (1,75 lektion) end i reformudspillet. En fastholdelse af det høje dansktimetal på 3. klassetrin kan ske ved konvertering af en understøttende undervisningstime. Dette vil medføre en merudgift på ca. 0,3 – 0,4 mio. kr. forsigtigt anslået.

Et andet punkt er en satsning på fremmedsprog, herunder 3. fremmedsprog som valgfag fra 7. klasse. Skolernes undervisning i 3. fremmedsprog vil blive tilrettelagt i et samarbejde med LTU.

- Forvaltningen anbefaler, at der fortsat sigtes mod en fagligt ambitiøs folkeskole i Lyngby-Taarbæk Kommune. Desuden anbefales, at man som en del af dette vælger at fastholde det nuværende timetal i dansk i 2. og 3. klasse og at man vælger at satse på fremmedsprog, bl.a. ved at alle elever får mulighed for undervisning i 3. fremmedsprog.

3. Eksterne aktører ind i fagene?

Flere kommuner har etableret forpligtende samarbejde med erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner. Lyngby-Taarbæk kommune er også i gang med at etablere lignende samarbejder både ud fra Sciencekommuneforløbet, de enkelte skolers kontakter og igennem vidensbysamarbejdet.

Lyngby-Taarbæk Kommune har via bl.a. Vidensby-konceptet særligt gunstige muligheder for at udvikle denne tankegang til et fokus på talentudvikling. Talentudviklingen kan også omfatte musik og elitesport, jf. senere afsnit om Musikskolen og foreningslivet.

De eksterne aktører kan også fremme nogle elevers valg af mere praktisk orienterede uddannelser på handelsskoler og tekniske skoler.

Samarbejde og partnerskaber kan bl.a. udmøntes som særlige undervisningsforløb. Forløbene kan tilrettelægges som faglige eller tværfaglige forløb. Hele fagrækken tænkes dækket. I tillæg hertil kan eksterne parter medvirke i innovationsforløb som autentiske opgavestillere og hermed gavne innovationsdagsordenen og være en motivationsfaktor for både elever og lærere.

Indsatsen tænkes at starte op med allerede kendte samarbejdsparter og over tid udvides med nye.

- Forvaltningen anbefaler, at Lyngby-Taarbæk kommune arbejder med at systematisere et forpligtende samarbejde med erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner, så alle skoler kan trække på fælles kontakter.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 1 - Side 4 af 7

4. Hvilke valgfag skal der sættes på?

I lovforslaget ændres rammen omkring valgfag således, at valgfag skal tilbydes fra 7. klasse i stedet for fra 8. klasse, som under den gældende folkeskolelov. Indholdet af de udbudte valgfag ændres også i lovforslaget. Muligheden for valgfag øges betragteligt, idet kommunalbestyrelsen inden for den nye folkeskolelov frit kan godkende nye fag med tilhørende standarder og mål. Det betyder, at Lyngby-Taarbæk kommune i højere grad får mulighed for at sætte sit præg på valgfagsundervisningen. Der åbnes således op for muligheden for at supplere fagrækken af praktiske og kunstnerisk orienterede fag med fag og temaer, som i højere grad understøtter en innovativ tilgang og giver mulighed for at forfølge forskellige elevgruppers særlige interesser.

Lovforslaget giver endvidere mulighed for at arbejde mere fokuseret med temabaseret udskoling, idet kommunalbestyrelsen frit kan vælge mellem at udbyde valgfagene, som 1-, 2- eller 3-årige forløb (undtaget er håndværk og design, og madkundskab, der kun kan udbydes som 2-årige forløb, samt tysk og fransk, der kun udbydes som 3-årige forløb). Idræt og musik nævnes eksplicit som mulige temabaserede udskolingslinjer, men andre typer af linjer er også en mulighed. I Lyngby-Taarbæk kommune arbejdes der allerede nu med temabaseret udskoling på enkelte skoler.

- Forvaltningen anbefaler, at der tages politisk stilling til, i hvor høj grad man ønsker at fastlægge fælles kommunale retningslinjer for indholdet af valgfagstilbuddene og for organiseringen af valgfagsundervisningen. Der skal herunder også tages stilling til, om man ønsker at udvide den praktisk/kunstneriske vinkel, der er gældende i den nuværende folkeskolelov, med fag og temaer, der understøtter en innovativ og klassisk faglig tilgang.

5. Hvordan bevægelse?

Motion og bevægelse, som en del af skoledagen, er et helt centralt omdrejningspunkt i skolereformen. Lovforslaget angiver, at motion og bevægelse skal indgå i skoledagen i et omfang svarende til gennemsnitligt 45 minutter pr. dag. Det er opgjort efter en årsnorm på 150 timer, og motion og bevægelse, som indgår i eksempelvis kortere projektforsløb, emneuger eller idrætsdage, tæller også med i årsnormen. Men det politiske formål med bestemmelsen er, at eleverne skal have mulighed for motion og bevægelse på daglig basis for at sikre deres sundhed og koncentration.

Lovforslaget skitserer muligheder, men fastlægger ikke i detaljen, på hvilken måde kommunerne skal løse opgaven med at sikre 45 minutters daglig motion og bevægelse. Dette giver kommunalbestyrelsen mulighed for selv at beslutte, hvordan vi i Lyngby-Taarbæk ønsker at tilrettelægge rammerne for opgaven. Motion og bevægelse kan således indgå i skoledagen på flere måder:

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 1 - Side 5 af 7

1. Det kan indgå som ekstra idrætstimer i den fagdelte undervisning. Man kan vælge at udvide det vejledende antal ugentlige idrætstimer (som i lovforslaget er på 3 timer for mellemtrinnet og 2 timer for hhv. ind- og udskoling).

2. Motion og bevægelse kan også indgå som faste timer i den understøttende undervisning, hvor det kan tage form af strukturerede bevægelsesaktiviteter. Motion og bevægelse, som er lagt ind i den understøttende undervisning, er kendetegnet ved at kunne varetages af både lærere, pædagoger og andre med relevante kompetencer. Der er med andre ord fuld frihed til at beslutte, hvilke personalegrupper der skal varetage denne opgave.

3. Endelig kan motion og bevægelse tænkes ind i den almindelige fagdelte undervisning. Dette kan gøres både ved at indtænke bevægelse i egentlige undervisningsforløb, men også ved at tænke bevægelse ind ved fx at gå eller cykle til ekskursionssteder.

Muligheden for at genindføre obligatorisk svømmeundervisning på 4. og/eller 5. klassetrin har været nævnt undervejs, bl.a. af arbejdsgrupperne. Der vil være en betydelig omkostning herved.

- Forvaltningen anbefaler, at der tages en politisk drøftelse af, hvordan man ønsker, at organiseringen af motion og bevægelse i skoledagen skal se ud i Lyngby-Taarbæk kommune.
- Forvaltningen anbefaler, at man drøfter, hvorvidt man ønsker fælles kommunale rammer omkring motion og bevægelse, eksempelvis gennem en forøgelse af antallet af idrætstimer. Eller hvorvidt man ønsker, at skolerne skal have frie rammer til at tilrettelægge motion og bevægelse, som en del af den understøttende undervisning og som bevægelse ind i den fagdelte undervisning.

6. Samarbejde med musikskolen

I forbindelse med den nye folkeskolereform *forpligtes kommunernes folkeskoler og musikskole til gensidigt at samarbejde* (se i øvrigt vedlagte bilag fra Børne- og kulturchefforeningen, Skolelederforeningen og Danske Musik- og kulturskoleledere om potentialer for samarbejde).

Reformen giver mulighed for en række forskellige former for samarbejder, herunder

1. Timetallet i musik hæves med en time i 1. klasse og 5. klasse og der er mulighed for at inddrage musikskolens undervisere i den obligatoriske undervisning.
2. Aftaleteksten inviterer kommunerne til at oprette talentklasser i musik.
3. En del af skoledagen forbeholdes "understøttende" undervisning og her kan musikskolens lærere inddrages i undervisningen.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 1 - Side 6 af 7

4. Mulighed for, at elever kan opfylde deres undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole. Dette betyder i praksis, at en elev eksempelvis kan gå til fast tilrettelagt instrumentalundervisning i skoletiden (mod betaling), såfremt forældrene ønsker det og skolelederen vurderer, at det er fagligt forsvarligt.

I forlængelse heraf kan kommunalbestyrelsen vælge centralt:

- At formulere en **fælles målsætning for samarbejdet** mellem musikskolen og folkeskolerne, for at fremme alle børns musikalske udvikling i Lyngby-Taarbæk Kommune. Dette kan fx ske ved at samarbejde om den understøttende undervisning, valgfag, talentklasser mv.
- At understøtte at musikskolens lærere bidrager som undervisere i den fagdelte undervisning, fx i form af kompagnonundervisning eller ved at samarbejde om valgfag i musik, rytmik, sang mv. Kommunen kan øremærke ressourcer hertil.
- At afsætte en pulje til lokale modelprojekter i skoleåret 2014/15 og 2015/16 med henblik på at udvikle konkrete fælles musiktilbud og samarbejder mellem folkeskolerne og Musikskolen.
- At sikre, at alle elever i Lyngby-Taarbæk Kommune kan opfylde deres undervisningspligt ved at deltage i musikskoleundervisning i skoletiden (mod betaling), såfremt forældrene ønsker det og skolelederen vurderer, at det er fagligt forsvarligt.

En udvidelse af børnenes skoledag kan få konsekvenser for den fortsatte mulighed for et bredt og fagligt velfunderet musikskoleudbud til alle børn i Lyngby-Taarbæk Kommune. En forudsætning herfor er, at musikskolens muligheder for at afvikle musikskoleundervisningen sikres, herunder fast skoletid og musikskolens fortsatte adgang til musiklokaler.

7. Samarbejde med foreninger, frivillige mv.

Skolereformen skaber plads til, at eksterne aktører deltager langt mere i folkeskolens samlede aktiviteter end tidligere, herunder især i den understøttende undervisning. Det fremgår af både ovenstående punkt 3. Den åbne skole – eksterne aktører ind i fagene og punkt 6. Samarbejde med musikskolen. Men derudover kan skolerne bruge reformen til at invitere et stort antal forskellige eksterne aktører ind i skolen, herunder idrætsforeninger, andre foreninger og frivillige (eksempelvis Pensionister i Skolen). Formelt set er muligheden der allerede i dag, men med den længere skoledag bliver mulighederne større.

Hvad angår foreningerne, vil der ofte være den udfordring, at foreningernes aktører dyrker foreningsarbejdet som en fritidsbeskæftigelse. Det kan derfor være vanskeligt at deltage systematisk på bestemte tidspunkter i skolen. Modsat har foreningerne en stor tilskyndelse til at

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 1 - Side 7 af 7

opnå deltagelse fra børn og unge ved at gøre sig synlige i skolen. Endelig vil enkelte foreninger opleve, at mulighederne for træningstider begrænses af den længere skoledag.

- Forvaltningen anbefaler, at samarbejdet med foreninger og frivillige overlades til den enkelte skole, således at hver af skolerne (herunder bestyrelserne) kan finde den samarbejdsmodel, der passer bedst til den enkelte skole og det lokale foreningsliv. Det skal dog overvejes at fastsætte minimumskrav til, hvad dette samarbejde skal omfatte.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 1 af 8

Anbefalingsrapport for arbejdsgruppen Ledelse – 01.11.13

Arbejdsgruppens opgave har været at finde frem til anbefalinger på, hvordan vi, inden for rammerne af den nye folkeskolereform, skal arbejde med den fremtidige ledelsesopgave på skolerne.

I implementeringen af folkeskolereformen er Lyngby-Taarbæk kommunes skolevæsen langt i arbejdet med dele af elementer af reformen. Det fælles skolevæsen har igennem en årrække arbejdet med at højne det faglige niveau og skabe trivsel hos eleverne. Skolerne arbejder med fleksibel organisering af undervisningen. Der er fælles ledelse af skole/SFO og formaliseret samarbejde mellem lærere og pædagoger i indskolingen. Dette betyder, at når vi på skolerne i dag bruger ordet skole, betyder det altid de fælles indsats skole/sfo, lærere og pædagoger. Sådan skal det også læses i denne anbefalingsrapport.

Store dele af kompetenceudviklingen i Lyngby-Taarbæk sker som en fælles indsats i kommunen. Dertil kommer, at Lyngby-Taarbæks skolevæsen er karakteriseret ved et højt uddannelsesniveau for såvel lærere, pædagoger og ledere.

Arbejdet med skolereformen skal bygge på det solide fundament, vi allerede står på. Vi skal være påpasselige med ikke at forkaste de stærke elementer i kommunens skolevæsen. Vi skal være i dialog om, hvor vi skal træffe radikale beslutninger, hvor vi skal fastholde det nuværende, hvor vi skal træffe hurtige beslutninger, og hvor vi skal give processen og dermed beslutningerne tid.

Rapportens anbefalinger hviler på:

- Reformudkastet
- Forslag til Folkeskoleloven
- Arbejdstidsreglerne
- Kommissoriet for den administrative arbejdsgruppe – ledelse
- De udstukne økonomiske rammer

Arbejdsgruppen har valgt at arbejde overordnet med følgende temaer:

- Den fremtidige ledelsesopgave
- Fra 'tæller' til opgaveløsning
- Arbejdet med den fleksible skole

Under temaerne ligger der nogle mere konkrete diskussioner – som også behandles i arbejdsgruppen omkring indhold og struktur - med følgende emner:

1. Hvilke personalegrupper skal løse hvilke arbejdsopgaver?
2. Hvordan skal skolerne i LTK organiseres fremadrettet? – herunder samarbejdet mellem skole, SFO, klub, lærere, pædagoger og øvrige samarbejdspartnere.
3. Længden af arbejdsåret – eksempelvis antallet af antallet af undervisningstimer og hvornår kompetenceudvikling mest hensigtsmæssigt finder sted.
4. Arbejdet med skoleårets planlægning – hvordan ser fremtidens opgaveoversigt ud.
5. Rammerne for tilstedeværelse på skolen, lærerarbejdspladser mv.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 2 af 8

Den fremtidige ledelsesopgave

I dag stilles konstante krav til folkeskolen om nytænkning, udvikling og fleksibilitet. Disse 'innovationsidealer' betyder, at ledelsesopgaven i folkeskolen må knytte an til ledelse af forandringsprocesser og ledelse af medarbejdere i en vedvarende forandringsproces. Reformudspillet er præget af to modsatrettede styringsformer. Der er et øget pres på den centrale styring gennem de fastsatte mål og resultatmål for skolen. Samtidig med dette lægger skolereformen op til yderligere øget selvstyring/selvledelse blandt medarbejderne, der skal føle engagement og ejerskab for reformen. Med udgangspunkt i dette har vi i arbejdsgruppen diskuteret hvilke opgaver, der bliver særligt fremtrædende i den fremtidige ledelse af folkeskolen.

Folkeskolen er kendetegnet ved at være i en konstant forandring. Derfor er ledelse af processer og forandringer en kerneopgave. En vigtig ledelsesopgave er sammen med medarbejderne at skabe balance, mening og overblik i de selvledende og selvstyrende medarbejders arbejdsliv.

Det er også en ledelsesopgave, sammen med medarbejderne, at holde fast i skolens identitet i en tid, hvor der er mere og mere komplekse forestillinger om, hvad en skole er. Derfor bliver det væsentligt også at holde fast i, hvad skolerne i Lyngby-Taarbæk kommune står for og hvad der kendetegner den enkelte skole. Skolernes stærke faglighed bygger på historik, erfaring og forskningsteori. I de kommende forandringsprocesser bliver det afgørende at turde stoppe op og fokusere på det vi er og kan – at skabe pauser og tid til forankring og fordybelse.

Skolereformen og de nye arbejdstidsregler stiller nye krav til ledelse af skolen. Der bliver krav i forhold til pædagogisk ledelse, personaleledelse og koordinering af opgaver. Dette både internt og eksternt i forhold til partnerskaber med musikskole og foreningsliv. Hvad angår partnerskaber med eksterne parter, bliver det nødvendigt med en afklaring af ledelsesbeføjelser og ledelsesansvar.

Skolerne i Lyngby-Taarbæk kommune har igennem en årrække arbejdet på at udvikle selvstyrende team, fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen, fælles ledelse af skole og sfo samt formaliseret samarbejde mellem lærere og pædagoger i indskoling. Vi er allerede her langt i dele af reformarbejdet og det er væsentlige trædesten i forhold til det videre arbejde.

Diskussionspunkt 1: Hvilke personalegrupper skal løse hvilke arbejdsopgaver? – samarbejde om elevernes læring med udgangspunkt i den understøttende undervisning

I reformudkastet lægges der op til, at de forskellige faggrupper samarbejder på tværs om og i undervisningen af eleverne med udgangspunkt i deres særlige faglige forudsætninger. Særligt den understøttende undervisning er i denne sammenhæng bygget op om forventninger om et tværfagligt samarbejde.

I arbejdsgruppen har vi haft et særligt fokus på den understøttende undervisning, fordi det i særlig grad er inden for denne ramme, at det tværfaglige samarbejde skal finde sin balance. Vi har valgt at centrere vores diskussioner om udvalgte områder af den understøttende undervisning. Hvordan vi varetager arbejdet med lektiehjælp og hvordan vi tænker bevægelse ind i skoledagen – både i den fagopdelte og i den understøttende undervisning. Det centrale spørgsmål i vores diskussioner

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 3 af 8

har været hvilke faggrupper, der skal varetage undervisningsopgaven – både inden for den fagopdelte undervisning, men også inden for den understøttende undervisning.

Lektiehjælp og faglig fordybelse

I Lyngby-Taarbæk kommune er der udarbejdet et fælles læringsgrundlag, som går på tværs af hele 0-18 års området. Det betyder, at vi, ud over at sætte fokus på undervisning, også sætter fokus på værdien i at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Omkring lektiehjælp har vi i arbejdsgruppen taget afsæt i, hvordan vi kan tilrettelægge varetagelsen af opgaven sådan, at vi lever op til formålet om øget faglighed og elevernes mulighed for at lære på flere forskellige måder. Faglighed, fagprofessionelt samarbejde og læring har været centrale omdrejningspunkter.

Arbejdsgruppen er enige om, at holddannelse skal være den organisatoriske ramme om lektiehjælp og faglig fordybelse. Den faglige undervisning, herunder turboforløb og faglig fordybelse, varetages af lærere. Flertallet i arbejdsgruppen er også enige om, at hold, hvor eleverne træner og repeterer færdigheder fra den fagopdelte undervisning, kan varetages af både lærere og pædagoger. Kreds 22 er dog ikke enige i denne betragtning, men ønsker i stedet at anbefale, at opgaven med træning og repetition af færdigheder fra den fagopdelte undervisning skal varetages af lærere. Arbejdsgruppen er enige om, at der udover undervisning og faglig træning findes en række af opgaver i tilknytning til den faglige undervisning, som lærere og pædagoger samarbejder om.

Arbejdsgruppens anbefalinger om lektiehjælp, turboforløb og faglig fordybelse:

- Vi skal arbejde med holddannelse for at kunne skabe de bedste rammer for den faglige udvikling hos eleverne.
- Lærere og pædagoger skal løse opgaven med lektiehjælp, turboforløb og faglig fordybelse sammen. Læreren varetager undervisningsopgaven, mens pædagogens opgave er at facilitere muligheden for elevernes faglige fordybelse. Pædagogernes og lærernes fælles opgave er at arbejde ud fra det bredere læringsbegreb, hvor elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel er i fokus.
- Den enkelte skole skal have mulighed for at sammensætte teams af lærere og pædagoger i forhold til de behov, som udspringer af skolens elevgrundlag og kultur.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 4 af 8

Bevægelse

I Lyngby-Taarbæk kommune er der udarbejdet en sundhedspolitik. Det betyder, at vi i arbejdet med motion og bevægelse tager afsæt i et bredt sundhedsbegreb. Betydningen af fysisk aktivitet er et område med forskningsmæssig bevågenhed. Fremadrettet har vi brug for at arbejde med erfaringer og evidens inden for området. Derfor foreslår arbejdsgruppen, at området gøres til et kommunalt udviklings- og indsatsområde.

Arbejdsgruppen er enige om, at bevægelse kan bestå af idrætsundervisning, understøttende undervisning og være integreret i fagene. Herudover skal der være en differentieret tilgang i forhold til børnenes aldersniveau – indskoling, mellemtrin, udskoling. Arbejdsgruppen ønsker, at der tages politisk stilling til at undersøge muligheden for, at kommunen genindfører svømmeundervisning for alle skoler. En genindførelse af svømmeundervisningen vil dog kræve ekstra økonomiske ressourcer i forhold til de nuværende økonomiske forudsætninger, fordi svømmeundervisning kræver to lærere pr. klasse. Vi forudsætter, at svømmehalskapaciteten i kommunen stadig er til stede.

Arbejdsgruppen er enige om, at idrætsundervisningen varetages af lærere eller af personer med særlige kvalifikationer, sådan som det står beskrevet i Folkeskoleloven. Motion og bevægelse inden for den understøttende undervisning kan varetages af både lærere og pædagoger. Bevægelse integreret i fagene sker i undervisningen og varetages derfor af lærere. Hvis der er pædagoger i undervisningen varetages bevægelsesopgaven i fællesskab.

Arbejdsgruppens anbefalinger omkring bevægelse

- Bevægelse ses som en del af et bredere sundhedsbegreb.
- Gøre motion og bevægelse til kommunalt udviklings- og indsatsområde.
- Differentieret tilgang til bevægelse i forhold til børnenes alder.
- Politisk stillingtagen til at undersøge muligheden for en genindførelse af en kommunal svømmeundervisning.
- Bevægelse ind i undervisningen varetages i udgangspunktet af lærere. Pædagoger kan være en del af undervisningsforløbene.
- Bevægelse, som en del af den understøttende undervisning, varetages af begge faggrupper.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 5 af 8

Støtteopgaver

I Lyngby-Taarbæk kommune arbejder vi med udgangspunkt i Systemisk Analyse af Læringsmiljøer (SAL) og er i gang med et kommunalt uddannelsesforløb i Aktionslæring (AL). Det betyder, at vi bruger SAL og AL som en tænkning og et værktøj til at arbejde med elever, der har brug for en særlig indsats.

Som en del af folkeskolens opgaver indgår opgaven med supplerende undervisning og specialundervisning. Disse to undervisningstyper indeholder både en faglig dimension og en Adfærd, Kontakt og Trivsels-dimension (AKT). Behovet hos eleverne kan være af ren faglig karakter og/eller eleverne kan have behov for en AKT indsats eller en mere socialt præget indsats.

Arbejdsgruppen er enige om, at den faglige supplerende undervisning og den faglige specialundervisning ligger hos lærerne. AKT opgaven skal varetages af både lærere og pædagoger. Opgaven skal ses i et helhedsperspektiv og gå på tværs af dagen

Arbejdsgruppens anbefalinger omkring støtteopgaver:

- Opgaven skal ses i et helhedsperspektiv og på tværs af dagen i barnets forskellige arenaer.
- Den supplerende undervisning inden for faglig støtte skal varetages af lærere og AKT støtte varetages af både lærere og pædagoger med relevante kompetencer.
- Sikre, at der er ressourcer til supplerende undervisning og specialundervisning.
- Den enkelte skole skal have mulighed for at fordele medarbejderressourcerne i forhold til skolens elevgrundlag og kultur.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 6 af 8

Diskussionspunkt 2: Hvordan skal skolerne i LTK organiseres fremadrettet? – herunder samarbejdet mellem skole, SFO, klub, lærere, pædagoger og øvrige samarbejdspartnere.
Arbejdsgruppen er enige om, at der skal sikres et SFO/klubtilbud til alle børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune.

I arbejdsgruppen har der været fokus på den fremtidige udvidede ledelsesopgave mht. samarbejdet skole/SFO/klubber i mellem. Præmissen for ledelse af de tre institutioner i dag er, at der er tale om to forskellige lovgivninger, samt det forhold at den daglige drift og arbejdsgang er forskellig fra skole/SFO til klub.

Gruppen har drøftet opgaven med at fremsætte anbefalinger på fordeling såvel som antal af ledere i den fremtidige organisering.

Arbejdsgruppen ser fire mulige scenarier for den fremtidige organisering af skole, SFO og klub. Disse scenarier med tilhørende opmærksomhedspunkter oplistes i en ikke prioriteret rækkefølge i nedenstående:

Scenarie 1:

Alle børn i 0.-5. klasse går i et skole/SFO-tilbud. Dette betyder, at man ændrer den nuværende grænse for, hvornår børn overgår fra skole/SFO-tilbud til et klub-tilbud med to klassetrin (4. og 5. klassetrin). Alle børn og unge fra 6. klasse til og med det fyldte 18. år går i Klub Lyngby.

Scenariet er en stor ændring af den nuværende struktur, som vil kræve en reorganisering af ledelsessammensætningen. Scenariet vil også kræve, at der tages stilling til om de nuværende fysiske rammer er tilstrækkelige, når kommunens 4. og 5. klasser også skal rummes i et udvidet skole/SFO-tilbud.

Scenarie 2:

Klub Lyngby er fortsat et selvstændigt tilbud til alle børn og unge fra 4. klasse til det fyldte 18. år, hvor skole, SFO og klub indgår i forpligtende partnerskaber.

Scenariet kræver, at der er særlig fokus på forpligtelsen i de etablerede partnerskaber.

Scenarie 3:

Klub Lyngby organiseres ledelsesmæssigt i Lyngby Ungdomsskole, som et tilbud til alle børn og unge fra 4. klasse til og med det fyldte 18. år, hvor skole, SFO og Ungdomsskole indgår i forpligtende partnerskaber.

Scenariet kræver en reorganisering af ledelsessammensætningen og kræver ligeledes, at der er særlig fokus på forpligtelsen i de etablerede partnerskaber.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 7 af 8

Scenarie 4:

Fritidsklubben (4.-6. klasse) organiseres ledelsesmæssigt i skolen. Ungdomsklubben (7.- det fyldte 18. år) organiseres som et selvstændigt tilbud (Klub Lyngby). Udskoling, Ungdomsskole og Klub Lyngby indgår i forpligtende partnerskaber.

Scenariet kræver en reorganisering af ledelsessammensætningen og kræver ligeledes, at der er særlig fokus på forpligtelsen i de etablerede partnerskaber.

Arbejdsgruppens anbefalinger om den fremtidige organisering af skole/SFO og klub

- Der skal tages politisk stilling til, hvilket scenarie for den fremtidige organisering af skole, SFO og Klub der skal arbejdes videre
- Selve fordelingen af ledere bør overleveres til forhandlingsgruppen.
- Der skal tages stilling til nødvendigheden af faglig ledelse, på både skole, SFO og klub.
- Gruppen ser det som en mulighed, at man, inden for det valgte scenarie, afsætter det første år efter reformen til at eksperimentere. Dette skal gøres i respekt for forskelligheden fra distrikt til distrikt og for at afsøge de mest virkningsfulde løsninger.

Diskussionspunkt 3, 4 og 5: Skoleårets længde, medarbejdergruppernes forberedelse, tilstedeværelse på skolerne og medarbejdernes opgaveoversigter

Lyngby-Taarbæk Kommune har tradition for et godt samarbejde mellem de faglige organisationer, forvaltningen, medarbejderne og skolelederne.

I arbejdet under den eksisterende arbejdstidsaftale har ledere og lærere i Lyngby-Taarbæk kommune arbejdet i overensstemmelse med et nutidigt syn på hvilke former for ledelse og professionalisme der skaber resultater i organisationer og vidensmiljøer. Skolerne har udviklet meningsfulde mødefora, der sikrer pædagogisk udvikling og et godt arbejdsmiljø. Der er i arbejdsgruppen enighed om, at vi ønsker at bevare samarbejdet og det fælles stærke fundament for skolerne i kommunen.

Vi anbefaler derfor, at der fortsat er et fælles fundament for arbejdet på kommunens skoler. Arbejdsgruppen anbefaler med udgangspunkt i kommissoriet, at der laves fælles rammer for skolerne i Lyngby-Taarbæk kommune på følgende områder:

- Skoleårets længde.
- Medarbejdergruppernes forberedelse.
- Tilstedeværelse på skolen.
- Medarbejdernes opgaveoversigter for skoleåret.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 2 - Side 8 af 8

Skolereformen og arbejdstidsreglerne betyder, at der kommer til at foregå mere fælles og individuel planlægning og samarbejde på skolerne. Det betyder, at der bliver brug for individuelle og fælles arbejdspladser til medarbejderne, samt mødefaciliteter.

Arbejdsgruppens anbefalinger om skoleårets længde, medarbejdergruppernes forberedelse, tilstedeværelse på skolerne og medarbejdernes opgaveoversigter for skoleåret

- Der skal være fælles rammer for skoleårets længde, medarbejdergruppernes forberedelse, tilstedeværelse på skolen og medarbejdernes opgaveoversigter for skoleåret på skolerne i Lyngby-Taarbæk Kommune.
- Det overgår til forhandlingsgruppen at forhandle de fælles rammer på plads.
- Udover de 200 undervisningsdage fastlægges 5 dage på skolen, i ugen op til skolestart, til kompetenceudvikling, teamsamarbejde, fælles planlægning og forberedelse. Herudover vil der på den enkelte skole være mulighed for at fastlægge fælles dage.
- Der differentieres ikke i den tid medarbejdergrupperne får til deres forskellige typer af forberedelse.
- Den enkelte medarbejder har en pulje til individuel forberedelse, hvor medarbejderen selv vælger, hvor forberedelsen sker.
- Der skal udformes en fælles opgaveoversigt for skolerne i Lyngby-Taarbæk kommune.
- Der afsættes økonomiske ressourcer til at etablere arbejdspladser til medarbejderne på skolerne.

Deltagerne i arbejdsgruppen Ledelse har været:
Bente Kjøgx (formand), skoleleder på Hummeltofteskolen
Lene Hjorth, skoleleder på Lundtofte Skole
Mikael Hildebrandt, områdeleder for Klub Lyngby
Gitte Grabas, SFO-leder på Kongevejens Skole
Ole Porsgaard, FTR lærerne
Peter Winding, FTR BUPL
Helene Runliden, konsulent i CØP
Erik Pedersen, Centerchef i CUP
Laila Dreyer Espersen, konsulent i CUP

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 3 - Side 1 af 6

Anbefalinger - kompetencegruppen_05-11-2013

Anbefalinger - kompetenceudvikling

Indledning

Det er en helt afgørende parameter for en succesfuld implementering af skolereformen, at lærere og pædagoger har et højt fagligt niveau, at skolelederne har både pædagogiske og ledelsesmæssige kompetencer og at alle faggrupper besidder stærke tværprofessionelle kompetencer¹.

I Lyngby-Taarbæk kommune har vi et generelt højt efteruddannelsesniveau. Der har igennem en årrække været arbejdet systematisk med kompetenceudvikling. Således har kommunen uddannet lærere, pædagoger og ledere på diplom- og masterniveau. Samtidigt har skolerne haft mulighed for at søge om kompetenceudvikling som understøtter målet om, at alle lærere har undervisningskompetence i de fag de underviser i - svarende til ca. 90 %. Denne udvikling vil fortsætte i de kommende år.

Samtidigt har Lyngby-Taarbæk kommune fokuseret på helhedsperspektivet i en samlet kompetenceudvikling. Der har således gennem de senere år været arbejdet med fælles kompetenceudvikling inden for SAL (systemisk analyse af læringsmiljøet) og siden august 2013 er der, som naturlig forlængelse af SAL, igangsat fælles kompetenceudviklingsforløb inden for AL (Aktionslæring).

Det er med afsæt i dette solide fundament, at arbejdsgruppen for kompetenceudvikling over 5 møder har forsøgt at indkredse den fremtidige kompetenceudviklingsindsats for at opgaverne i fremtidens skole kan løses. Kompetenceudviklingen skal i denne sammenhæng ikke ses som en isoleret indsats men beskrives inden for rammerne af bl.a:

- Reformaftalen
- Folkeskoleloven
- Ny lov om arbejdstid
- Fælles Læringsgrundlag for 0-18 års området
- De økonomiske rammer
- Børne- og Ungepolitik
- Skoleudviklingsstrategien

Arbejdsgruppen vedr. kompetenceudvikling har arbejdet parallelt med de to andre arbejdsgrupper for hhv. Indhold og Struktur samt Ledelse. Det er derfor nødvendigt, at der i det efterfølgende arbejde med implementering af skolereformen, sker en samkøring af centrale anbefalinger i de tre dokumenter, ligesom der skal ske en yderligere kvalificering og prioritering.

Herudover er arbejdsgruppen bevidst om, at der foreligger en politisk godkendt digitaliseringsstrategi for 0-18 års området. Når strategiens underliggende handleplaner er endelig godkendt vil de udgøre et væsentligt input til det fremtidige arbejde med udvikling af lederes og medarbejdes digitale kompetencer. Særskilt beskrivelse af digitale kompetencer indgår derfor ikke i denne opsamling fra arbejdsgruppen, men vil blive indlejret fremadrettet.

¹Ledere, lærere, pædagoger, pædagogmedhjælpere samt Musikskolelærere

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 3 - Side 2 af 6

Anbefalinger, kompetencegruppen_05-11-2013

Arbejdsgruppens drøftelser har taget udgangspunkt i følgende spørgsmål:

1. Hvilke overordnede kompetenceudviklingsindsatser skal LTK kommune satse på?
2. Hvordan skal aktionslæring udfoldes og kobles til fremtidens skole - herunder den professionelle Refleksionskompetence over egen praksis?
3. Hvilken kompetenceudvikling er nødvendig for at arbejde med udviklingen af læringsmiljøet?
4. Hvilken kompetenceudvikling er nødvendig for at arbejde med målfastsættelse og evaluering?
5. Hvilken kompetenceudvikling er nødvendig for arbejde med overgangen fra undervisningsmål til læringsmål?
6. Hvordan bliver man kompetent uden at have en pædagogisk uddannelse?
7. Hvordan skabes der helhed i kompetenceudviklingen?
8. Hvilke mulige samarbejder med udbydere af kompetenceudvikling ser gruppen der er - og hvornår skal kompetenceudviklingen finde sted mest hensigtsmæssigt?

I nedenstående opsamling vil arbejdsgruppen komme med **anbefalinger** i forhold til de enkelte spørgsmål men samtidigt skitsere hvilke **dilemmaer** og **opmærksomhedspunkter** de enkelte spørgsmål rejser - ikke mindst set i relation til den virkelighed og de omstændigheder Lyngby-Taarbæk kommunes skoler befinder sig i.

Ad1. Hvilke overordnede kompetenceudviklingsindsatser skal LTK kommune satse på?

Anbefalinger:

Undervisning, der varetages af lærere, der har undervisningskompetence inden for det fag, der undervises i, er høj - ca. 90 %. Det er vigtigt, at kommunen fastholder det høje niveau samtidigt med, at den primære kompetenceudvikling fortsat tænkes som løft af liniefag. Det er derfor en præmis for den generelle kompetenceudvikling, at der udover de overordnede indsatser, skal være mulighed for at vurdere kompetenceudviklingsbehovet lokalt i forhold til den enkelte skole/afdeling/teams/medarbejdere.

Udover fortløbende fagfaglig opkvalificering af lærere og pædagoger som essentiel kompetenceudviklingsindsats, anbefales det, at kommunen fokuserer på nogle helt overordnede kompetenceudviklingsindsatser inden for

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 3 - Side 3 af 6

Anbefalinger, kompetencegruppen_05-11-2013

- Didaktik
- Varierede undervisningsformer
- Tværprofessionelt samarbejde
- Kommunikation
- Klasserumsledelse
- Progression, målfastsættelse og evaluering
- Innovation - læringsledelse og hvordan man får et innovativt mindset
- Digitale kompetencer

Disse kompetencer anses som fundamentale for at sikre udviklingen af fremtidens skole, som igen i høj grad er betinget af et velfungerende tværprofessionelt samarbejde mellem pædagoger og lærere. Der skal tænkes i opkvalificering af pædagoger i forhold til AKT indsatsen samt fælles sprog og opkvalificering i familieklasserne. Derudover skal der være særlig opmærksomhed på behovet for opkvalificering i forhold til nye fag - ex. håndværk og design.

Der er en generel forventning til, at seminarerne opkvalificerer uddannelserne i forhold til AKT, idræt og musik. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med ønsket om, at den understøttende undervisning tænkes sammen med fysisk aktivitet samt musisk-kreative fag.

Opmærksomhedspunkter:

- En ny skolereform med så store ændringer for læreres og pædagogers arbejde, herunder nye fag som håndværk og design samt engelsk i første klasse, kræver flere midler til kompetenceudvikling end tidligere afsat.
- Den digitale udvikling fordrer, at der til stadighed sker et løft af læreres og pædagogers digitale kompetencer indenfor målfastsættelse, evaluering og progression i forhold til den enkelte elev. Derudover skal læreren være omstillingsparat i forhold til at håndtere mange forskellige programmer fra elevernes medbragte computere. Der skal arbejdes med forskellige lærerroller og undervisningsformer, hvor man udnytter de potentialer digitaliseringen rummer.

Ad 2. Hvordan skal aktionslæring udfoldes og kobles til fremtidens skole - herunder den professionelle refleksionskompetence over egen praksis?

Anbefalinger:

De fælles indsatser inden for SAL og AL skaber et fælles sprog på tværs af klassetrin, afdelinger og skoler. AL skal være et brugbart redskab for alle i organisationen. Ledelserne skal være opmærksomme på, at rammen ikke altid styres oppefra, derimod skal være mulighed for at lade et emne opstå som et naturligt behov. Det er vigtigt, at debatten om social kapital bringes ind i refleksionskompetencen.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 3 - Side 4 af 6

Anbefalinger, kompetencegruppen_05-11-2013

Alle skal blive kloge på AL og der skal skabes struktur, rum og ressourcer til at implementere AL i hele kommunen. Vi skal være opmærksomme på, hvordan vi åbner os for hinanden og støtter hinanden i en reflektiv, udviklende proces i læringsrummet.

Opmærksomhedspunkt:

- AL have ledelsesmæssig opmærksomhed i en proces, hvor al fokus er rettet mod implementering på skolereform

Ad 3. Hvilken kompetenceudvikling er nødvendig for at arbejde med udviklingen af læringsmiljøet?

Anbefalinger:

Et af skolereformens væsentligste formål er, at udfordre den enkelte elev, så de bliver så dygtige de kan. Det fordrer et læringsmiljø, der giver de optimale betingelser for, at undervisning af eleverne giver mening, retning og mulighed for at tilegne sig faglige og sociale kompetencer. Teamsamarbejdet bliver det centrale omdrejningspunkt for udvikling af læringsmiljøet og udvikles ved, at der gøres brug af hele teamets kompetencer. Planlægning skal foregå i tæt samarbejde mellem lærere og pædagoger. Derudover vil der være behov for at sikre, at såvel lærere som pædagoger (fortsat) undervises i didaktik, kommunikation, klasserumsledelse og tværfagligt samarbejde.

Ad 4. Hvilken kompetenceudvikling er nødvendig for at arbejde med målfastsættelse og evaluering?

Anbefalinger:

Det er væsentligt, at både lærere og pædagoger arbejder med planlægning af undervisning, herunder fastsættelse af mål for undervisningen, samarbejde om og udarbejdelse af fælles planer for de enkelte elever samt sikring af progression i alle fag. Der skal skabes særligt fokus på at anvende enkle og brugervenlige evalueringsmetoder i forhold til de opstillede mål.

Ad 5. Hvilken kompetenceudvikling er nødvendig for arbejde med overgangen fra undervisningsmål til læringsmål?

Anbefalinger:

Der ses et generelt behov for, at vi bliver bedre til at sætte fokus på, hvad vi vil *opnå* med undervisningen. I den forbindelse er det en væsentlig ledelsesopgave, at der bliver skabt en kultur, hvor læringsmål efterfølgende bliver en integreret del af planlægning og organisering af undervisningen.

Teamet skal trænes i at få fokus på hvad eleverne skal *lære* frem for hvad de skal *lave*. Teamsamarbejde er fundamentet for at få en vellykket overgang fra undervisningsmål til læringsmål. Det er vigtigt, at man forstår at få koordineret og lavet læreplaner for den enkelte elev

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 3 - Side 5 af 6

Anbefalinger, kompetencegruppen_05-11-2013

med afsæt i både sociale og faglige læringsmål, der tydeliggør målfastsættelse og den efterfølgende evaluering.

Det kræver endvidere, at der kompetenceudvikles inden for formidling og kommunikation. Der skal skabes synlighed for eleverne - "hvad betyder de læringsmål for mig". Oversættelsen bliver vigtig som meningsskaber for den enkelte elev.

Dilemmaer:

- Fælles Mål er endnu ikke færdigformuleret fra Ministeriets side. Det er derfor en udfordring at definere lokale, specifikke læringsmåling, der tager afsæt i de forenklede Fælles Mål – hvordan skal det håndteres og hvordan påvirker det indfasning af skolereformen?
- Det bliver en konkret udfordring for lærere og pædagoger at lave fælles læringsmål, således at alle føler sig ansvarliggjort. Jo flere interessenter jo flere mødestrukturer jo større kompleksitet.

Ad 6. Hvordan bliver man kompetent uden at have en pædagogisk uddannelse?

Anbefalinger:

Civilsamfundet får en større rolle i folkeskolen og generelt i de kommunale ydelser og tilbud. Arbejdsgruppen vælger at se mulighederne herved; bl.a. at eksterne fagpersoner /frivillige mv. kan supplere den daglige undervisning/ aktiviteter med deres ekspertise. Det betyder, at folk, der "inviteres" ind i skolen, forventes at besidde de nødvendige kompetencer i forhold til den funktion, de skal udfylde. Frivillige og/eller eksterne uden pædagogisk uddannelse er fint og vigtigt supplement, og disse personer giver ofte god energi, er motiverede og tilfører undervisningen/aktiviteten autencitet. Præmissen herfor er dog, at ansvaret for planlægning, gennemførelse, opfølgning af undervisning/aktivitet og sammenhæng til læringsforløb, læringsmål mv. *altid* ligger hos de fagprofessionelle.

Arbejdsgruppen anbefaler, at man ikke varetager kompetenceudvikling af de frivillige.

Hvad angår pædagogmedhjælperne – svarende til ca. 20 % af SFO'ernes lønbudget - indgår disse i de generelle kompetenceudviklingsaktiviteter.

Ad 7. Hvordan skabes der helhed i kompetenceudviklingen?

Anbefalinger:

SAL og AL er konkrete eksempler på hvordan der tænkes og skabes helhed i kompetenceudviklingsindsatsen som led i de mere langsigtede, strategiske udviklingsprocesser. Derudover er det vigtigt at fastholde fokus på kurser i forhold til faglig opdatering. Fælles læring giver fælles sprog, men samtidigt skal der være mulighed for at kvalificere ledere, lærere og pædagoger i forhold til lokale behov.

Det er vigtigt, at den enkelte lærer videreuddannes i de fag, som man underviser i, men ikke nødvendigvis føler sig kompetent inden for - man skal være klædt på til at effektuere læringsmål.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 3 - Side 6 af 6

Anbefalinger, kompetencegruppen_05-11-2013

Lederen har en vigtig rolle i forhold til styring af den overordnede kompetenceudviklingsindsats både på kommunalt og lokalt niveau. Det er vigtigt at holde fast i den gode liniefagsdækning og sikre et varieret og kvalificeret efteruddannelsesstilbud for både ledere, lærere og pædagoger.

Ad 8. Hvilke mulige samarbejder med udbydere af kompetenceudvikling ser gruppen der er - og hvornår skal kompetenceudviklingen finde sted mest hensigtsmæssigt?

Anbefalinger:

Det anbefales at forsætte det eksisterende samarbejde med Gentofte, Rudersdal og Gladsaxe omkring uddannelsesaktiviteter, således at det også fremover vil være muligt at præge udbuddet i forhold til behov samt sikre kvaliteten af undervisningen. Derudover anbefales det at indgå samarbejde med *forskellige* udbydere mhp. at sikre fleksible tilbud på forskellige tidspunkter f.eks. første og sidste uge i sommerferien, tillige kortere kurser hen over året.

Det anbefales endvidere, at kompetenceudvikling primært foregår på undervisningsfri dage velvidende, at det kan skabe logistiske udfordringer.

Det er vigtigt fastholde, at de store uddannelsesforløb så vidt muligt tages sammen netop for at sikre helhed, samarbejde og fælles sprog. Den fleksible tilrettelæggelse af undervisningen på Lyngby-Taarbæk kommunes skoler ses som en forudsætning for, at eleverne ikke mister undervisning samtidigt med, at lærere og pædagoger kompetenceudvikles.

Dilemma:

Det er en generel udfordring, når mange personer er væk på samme tid, hvilket ses i forbindelse med de store, fælles uddannelsesindsatser som f.eks. SAL og AL.

Arbejdsgruppen for kompetenceudvikling i den nye folkeskolereform, ser helt generelt at LTK er langt fremme i forhold til at arbejde med kompetenceudvikling. Det gælder om at fastholde dette høje niveau og momentum.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 1 af 10

Folkeskolereform 2014 LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Indledning

Folkeskolereformen træder i kraft pr. august 2014. Her er tale om en reform, hvor man fra politisk hold har ønsket en radikal forandring frem for en mindre justering.

Oftest italesættes folkeskolen som værende homogen. Men omtalen er meget forskellig. Verdens bedste folkeskole, kærlig men slap, kvalificerer ikke eleverne til konkurrencen i det internationale samfund, har ikke fornyet sig, er i konstant forandring osv. osv. Virkeligheden er nok snarere den, at vi ikke har en folkeskole men mange folkeskoler.

I Lyngby-Taarbæk kommune har folkeskolerne igennem de seneste mange år gennemgået store forandringer, med henblik på at præstere bedre og bedre. Der har været fokus på uddannelse af personalet, der er indført fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen, øget og mere systematiseret evaluering, fokus på læsningen i hele forløbet, samarbejde mellem pædagoger og lærere i indskoling, forsøg med ændrede udskolingsordninger, inklusion m.m. Alt sammen med henblik på at bedre elevernes læring og trivsel. Og det har ikke været uden nytte, hvilket resultater omkring afgangsprøver, læseresultater, og udskillelsesprocenter vidner tydeligt om.

Der er således områder, som folkeskolereformen peger på, som skolerne i LTK er godt i gang med, og hvor opgaven bliver at fastholde den gode udvikling. Herunder plads til lokal pædagogisk udvikling, fælleskommunal drøftelse af "best practice" og fælles kompetenceudvikling.

Og der er omvendt områder, som reformen peger på, hvor der stadig er stort udviklingspotentiale. Det gælder både konkret indhold og tanker og visioner. Der er således forandringer som vi henholdsvis skal, og forandringer vi kan og forandringer vi vil, fordi det giver mulighed for at udvikle folkeskolen endnu mere, når vi følger vision og tankesæt bag reformen.

I denne rapport afsluttende afsnit opsummeres arbejdsgruppens anbefalinger i forslag til mindste-standarder og anbefalinger til udviklingsopgaver som skolerne skal arbejde med at efterleve også i de nærmeste år efter august 2014. Herunder forslag til tidsplan for disse implementering.

Endelig indeholder afsnittet en optegnelse over forhold i folkeskolereformen, hvor det vurderes, at skolerne i LTK er godt på vej, og hvor det derfor blot vil være nødvendigt fortsat at understøtte den pågående udvikling.

Understøttende undervisning

Hvad er understøttende undervisning?

Understøttende undervisning er i aftaleteksten defineret som al den undervisning, der supplerer den fagdelte undervisning op til det timetal (30, 33 og 35 timer), som udgør den samlede skoledag.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 2 af 10

Folkeskolereform 2014

LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Understøttende undervisning er i sagens natur understøttende. For den fagdelte undervisning og/eller for hele den enkelte elevs læring og udvikling. Arbejdsgruppen vil primært forstå understøttende undervisning som forløb, der planlægges og gennemføres af et team omkring klasser og årgange bestående af primært lærere og pædagoger. Dette sikrer bedst sammenhæng i den hele skoledag.

En del af den understøttende undervisning kan bruges til at understøtte den mere uformelle læring, trivsel, sociale kompetencer og motion og bevægelse, som vi i dag kender det fra planlagte aktiviteter i SFO og klub. Denne del af den understøttende undervisning kan således gennemføres af andre end teamet omkring klassen/årgangen. Der skal imidlertid også sættes mål for denne, således at det også kan bidrage til at optimere mulighederne for at læring sker (jf. læringsgrundlaget i LTK)

Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at der er sammenfald mellem de medarbejdere der indgår i teamet af undervisningspersonale (lærere og pædagoger) og dem der planlægger lærende aktiviteter i fritiden efter skoletid i et mere "uformelt" læringsmiljø. På den måde kan der tænkes i både parallelfaglighed, tværfaglighed, fællesfaglighed

Det kræver opmærksomhed ikke per automatik at placere alt, hvad der er anderledes end stillesiddende arbejde i klasserummet i den understøttende undervisning. Den fagdelte undervisning skal fortsat være præget af aktivitet, kreativitet, undersøgende tilgang, innovation og meget mere.

Samlet set er den understøttende undervisning – som den fagdelte undervisning – velovervejede, planlagte, gennemførte og efterfølgende efterbehandlede aktiviteter med henblik på læring. De professionelle, som forestår den understøttende undervisning, skal i fællesskab, og med respekt for hinandens uddannelsesmæssige kompetencer, sætte mål for og planlægge strukturerede forløb, som hænger sammen med den fagdelte undervisning, i en meningsfuld og sammenhængende dag. Således at den fagdelte- og understøttende undervisning er gensidigt berigende.

Den understøttende undervisning udføres som nævnt primært af lærere og pædagoger fra SFO og klub.

Der ud over kan andre personalegrupper tænkes ind i den understøttende undervisning. Musikskolen kan tilbyde f.eks. rytmik i indskoling, valgfag og talentudvikling i mellemtrin og udskoling. Desuden instrumentalundervisning i løbet af dagen? Medvirken i teaterprojekter. Kordage, Fagligt ressourcecenter- musikfagligt. Foreningslivet i idræt, spejderliv o.l. vil kunne bidrage med mange aktiviteter. Uddannelses- og Ungdomsvejledningen skal allerede nu understøtte den fagdelte undervisning. Kan frem over tænkes ind som en del af den understøttende undervisning.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 3 af 10

Folkeskolereform 2014 LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Hvilket indhold kan indgå i den understøttende undervisning.

Er obligatorisk. Den kan foregå som faste timer i den understøttende undervisning, men også som ekstra idrætstimer eller indarbejdet i den øvrige fagdelte undervisning. (Se i øvrigt neden for)

Bevægelse og lektiehjælp/faglig fordybelse:

Klassens tid, elevsamtaler og trivselsunderstøttende aktiviteter som klassemøder o.l. (se særligt afsnit om trivselsfremme i kapitlet om pædagogiske forhold i øvrigt).

Timeløsefag:

Sundheds og seksualundervisningforebyggende indsatser, misbrug, trafik og uu-vejledning,

Desuden.

Medvirken i featureuger, undervisning i valgfag, talentudvikling, læringsstilskurser, demokratisk dannelse, aktiviteter i forb. m. projektopgaver, praktiske opgaver i tilknytning til projektføreløb, virksomhedsmentorer, videoproduktion, eneundervisning i musik, musikværkstedshold, rytmisk træning, danse –stomp og korprojekter, fysisk træning til børn med særligt behov, billedskoleafdeling, idrætsforeninger. (se i øvrigt bilag 1 om med idekatalog fordelt på indskoling, mellemtrin og udskoling).

Hvad har vi af aktiviteter i forvejen

Lad os holde fast i den gode undervisning vi har og benytte os af at rammerne nu er mindre snævre. Men hvad skal vi nævne specifikt?

Motion og Bevægelse

Vi har haft overvejelser om, hvordan de 45 min. daglig bevægelse i gennemsnit skal tænkes. Som udvidet idrætsundervisning, som en del af den understøttende undervisning eller som bevægelse tænkt ind i den fagdelte undervisning i højere grad.

Der er i arbejdsgruppen enighed om, at det er lettere at sikre at de 225 min ugentligt, reelt bliver gennemført, hvis de planlægges som faste og skemalagte aktiviteter. Enten som ekstra idrætstimer i den fagdelte undervisning eller som faste timer i den understøttende undervisning.

Hvis en del af løsningen bliver, at lægge bevægelse som ekstra idrætstimer, vil det være naturligt at dette bl.a. sker ved genindføre svømning på udvalgte klassetrin.

De strukturerede aktiviteter i den understøttende undervisning kan være:

Orienteringsløb om temaer, motorikløb, morgenløb, løb og læs, rundbold, cykelture, rulleskøjtedisko, danseserier, mini-ol, fodboldturneringer o.l. (se i øvrigt bilag med idekatalog til bevægelsesaktiviteter)

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 4 af 10

Folkeskolereform 2014

LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Musikskole kan byde ind med rytmisk træning. Idrætsforeninger kan inddrages. Man kan lave "klippekortsmotion" eller lignende, som man i dag har stor glæde af i LTU.

Hvis motion og bevægelse hovedsageligt lægges ind i den understøttende undervisning, båndlægges imidlertid en uforholdsmæssig stor del af denne, med uheldige begrænsninger til følge.

Dette kan pege på, at man også tænker bevægelse ind i al fagdelt undervisning. Man bør følgelig lave politik/principper om medtænkning af bevægelse i fagene på de enkelte skoler.

I den fagdelte undervisning kan man, ud over at lægge bevægelse ind i undervisningsforløb i det omfang det er muligt og hensigtsmæssigt, tænke på at cykle eller gå til ekskursionssteder.

Man skal huske, at motion virker i forhold til at øge koncentration.

Efter den fastlagte skoledag må det forventes, at der fortsat bliver brug for et fritidstilbud. Her - i SFO og klub - skal bevægelse fortsat medtænkes.

Lektiehjælp / faglig fordybelse

Arbejdsgruppen er enig om, at lektiehjælp / faglig fordybelse skal være mere og andet end hjælp til hjemmearbejde. I dette tilbud skal indgå mulighederne for faglig fordybelse, og opmuntring til yderligere læring, til dem der har potentialet til det, sådan at tilbuddet kan bidrage til talentudvikling. Man kan forestille sig et tilbud, hvor elever deles op i hold, som giver mulighed for at støtte udviklingen efter de enkeltes behov. For nogle hjælp til at få styr på skoledag og -arbejde, for andre at arbejde med træning af nyt stof, for nogle et tilvalg og for andre igen at blive udfordret ekstra på dimensioner af stoffet, som rækker videre end til det man kan forvente af de fleste.

I tilbuddet kan også indgå allerede kendte støtteforanstaltninger og supplerende undervisning (tidligere benævnt specialundervisning).

For at leve op til dette bør personalet være lærere og pædagoger. Dog således at den lærerfaglige kompetence vægtes jf. prioritering af undervisningsopgaverne.

Frivillige som "Pensionister i Skole" kan tænkes med. Der er gode erfaringer at trække på i kommunen, idet, en del skoler har haft velfungerende lektiecafeer.

En skole som er repræsenteret i arbejdsgruppen, har erfaring med at tilbyde "Åben skole" til kl. 16 med fordybelsesmuligheder, hvor eleverne bl.a. arbejder på projektopgaver og har mulighed for at komme i dialog med lærere omkring specifikt indhold. Eleverne kan melde sig til. Det er blevet et motiveret tilvalg. Her kan de fortsætte vores projektarbejde eller andet.

LTU har erfaring med fælleskommunalt samarbejde om såkaldt Masterclass.

Musikskolen vil meget gerne bidrage til faglig fordybelse, talentklasser, instrumental undervisning. Desuden kan Idrætsforeninger, andre foreninger, frivillige og andre eksterne være oplagte samarbejdspartnere.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 5 af 10

Folkeskolereform 2014 LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Ambitionen bør være sådan, at tilbuddet er så attraktivt, at hovedparten af eleverne vælger det også så længe tilbuddet er frivilligt for eleverne.

Optimalt kan dette sene tidspunkt på dagen udvikle sig til et blomstrende liv med mange aktiviteter af forskellig art som bidrager til elevernes læring og alsidige udvikling.

Hvem løser opgaven – og hvordan.

Det må overvejes om LTK skal sættes fælles rammer for indhold og deltagere i den understøttende undervisning for at sikre fælles kommunal standard. Omvendt vil en delegering give en reel mulighed for at øge samarbejdet mellem de personalegrupper, der har med børnene at gøre i løbet af dagen, og dermed bidrage til at gøre børnenes dag mere hel.

Umiddelbart finder arbejdsgruppen, at den enkelte skoleleder skal være den rammesættende og derefter delegerer ansvaret for løsningen af opgaven til et team sammensat af relevante og kompetente medarbejdere.

Som tidligere nævnt er afgørende vigtigt, at der skabes sammenhæng mellem den fagdelte og understøttende undervisning. Kun på den måde kan det sikres, at den bliver understøttende.

Det betyder følgelig at den understøttende undervisning skal planlægges i fællesskab mellem alle, der indgår.

Team omkring klasser / årgange / afdelinger indeholder lærere og pædagoger. Ansvaret for at løse undervisningsopgaver i henhold til bindende mål er lærerens ansvar.

Pædagoger kan bidrage med trivselsmæssige og relationære kompetencer. Alt sammen i samarbejde præget af respekt for hinandens kompetencer.

Kun hvis pædagogerne eller andre som inddrages har en fagspecifik kompetence, kan de stå for deles af undervisningen i indskoling.

Det vil være nærliggende at det er teamene, der inddrager forskellige andre aktører fra musikskole, frivillige fra idrætslivet og andre frivillige fra f.eks. det omkringliggende erhvervsliv. Man kan forestille sig, at kontakten sikres ved at udnævne musik- og idrætsambassadører, som det i forvejen er kendt med sundheds-ambassadører i skoler og institutioner og de såkaldte spilfordelere ift. det omgivende lokalsamfund i klubberne.

Sekundære aktører i ungdomsskole, musikskole og foreningsliv har meget relevant at byde ind med. De arbejder med den samme gruppe af børn som skolen, og kommune og skoleledere er frem over forpligtet på et samarbejde med dem.

Det er imidlertid vanskeligere at lave forpligtende aftaler med foreningslivet i løbet af skoledagen, idet de fleste af disse er engageret i eget lønarbejde og derfor optagede i dagtimerne. Derfor forekommer det lettest at lave aftaler om foreningslivets deltagelse sidst på skoledagen. Dette også af nedenstående årsager som arbejdsgruppen vedr. indhold og struktur ikke er gået nøjere ind i.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 6 af 10

Folkeskolereform 2014 LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Der er ledelsesmæssige og økonomiske udfordringer i musikskolens og foreningslivets deltagelse i skolen.

Ledelsesmæssige udfordringer som følge af at skolens ledelse har ansvaret for al aktivitet i skolen, men ikke har ledelsesret over for musikskole og foreningslivets evt. deltagere i skoleprojekter.

Økonomiske udfordringer idet skolen ved lov er gratis for brugerne, i modsætning til musikskolen. Er skoleaktiviteter gennemført af musikskolen, der koster for brugerne, derfor muligt i skoletiden.

Disse økonomiske og ledelsesmæssige udfordringer bør drøftes i de administrative arbejdsgrupper vedr. ledelse og økonomi, og da dette er så komplekst, som det er, må det forventes, at der er behov for en nøjere udredning og drøftelse af praksis også efter skolereformens ikrafttræden.

Mulighed for at konvertere understøttende undervisning til ekstra resurser i den fagdelte undervisning.

Loven giver mulighed for at konvertere understøttende undervisning til ekstra resurser i den fagdelte undervisning. Dette er efter ansøgning om dispensation muligt i 1. til 3. klasse generelt og i klasser med særlige behov i 4. til 9. kl.

Det vil primært kunne komme på tale, for at gøre elevernes skoledag kortere og fordi det evt. skønnes at det vil give dem et større udbytte samlet set.

Arbejdsgruppen gør imidlertid opmærksom på at det vil betyde øgede omkostninger eller reduktion af antallet af lærere.

Organisering – skoledagens opbygning

- fagdelt, understøttende, fritid
- fagdelt, fagdelt/understøttende, fritid
- fagdelt, fagdelt/understøttende, fagdelt, understøttende, fritid
- fælles mødetidspunkt midt på dagen
- delt tjeneste

Pædagogiske forhold i øvrigt

- trivsel
- inklusion
- indsats omkring undervisningsdifferentiering
- holddannelse
- klasselærerfunktionen
- elevplaner
- skolebiblioteket

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 7 af 10

Folkeskolereform 2014

LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur

Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Opsamling og anbefalinger.

- Deltagere i arbejdsgruppen om indhold og struktur
- hvad er indført pr august 2014
- hvad opstilles der udviklingsplan for
- hvad beskrives som fremtidens fokus med henblik på udvikling og virkeliggørelse af visionen
- hvem indgår i givet fald i arbejdet med udviklingsplan og fokuspunkter
- detailstyret, rammestyret eller frit for den enkelte skole.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 8 af 10

Folkeskolereform 2014
LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur
Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Bilag

Fælles idekatalog til bevægelse

I bevægelse skelnes mellem idræt og bevægelse. Dette katalog retter sig mod bevægelse:

1 time frokostpause med ½ time til kost og sundhed og ½ time til bevægelse,
Cykeltur,
Danseserier,
Fodboldturneringer o.l.
Idrætsforeninger kan inddrages,
"Klippekortsmotion" eller lignende, som man i dag har stor glæde af i LTU,
Løb og læs,
Mini-ol,
Morgenløb,
Motorikløb,
Musikskole kan byde ind med rytmisk træning fx danse -stomp,
Orienteringsløb om dyr, sprog eller andet,
Politik om cykle rundt og tænke bevægelse i den fagdelte undervisning,
Rulleskøjtedisko,
Rundbold,
Stå op i stedet for at sidde ned,
Tvungen luft: organiseret bevægelse, målrettet og formaliseret fx 3 gange 15 minutters intensiv bevægelse for at øge koncentrationen.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 9 af 10

Folkeskolereform 2014
LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur
Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober

Bilag

Fælles idekatalog

Dette idekatalog er ikke udtømmende.

Listen er alene et udtryk for ideer genereret på møder i arbejdsgruppen.

Almendannelse,
Arbejde med emne i værksteder, som ligger i direkte forlængelse af skole/fagdelt undervisning,
Billedskole,
Byg en app,
Byg din egen R2D2,
Coachfunktion,
Danse-stomp,
Demokratisk dannelse,
Drama,
Elevsamtaler (evt. inden skole-hjem),
Fagdelt undervisning i praktiske opgaver, som er stillet af andre udefra skolen,
Featureuger,
Flytte undervisningen udenfor skolen,
Forebyggende indsatser,
Glasværksted,
Hvad kan børnene og hvad har de brug for?
Inklusion af fagligt svage elever, der har brug for fysisktræning,
Innovation – understøttende aktiviteter
IT-kompetencer: etisk og praktisk,
Kreative værksteder af diverse slags,
Klasseledelses -aktiviteter,
Klassens tid og andre trivselsfremmende indsatser,
Klasserummet/klasseledelse,
Korprojekter,
Læringsstilskurser,
Madværksteder,
Medborgerskab,
Metodeundervisning,
Musicals,
Musikprojekter - også formiddage,
Musikværkstedshold for de mindste,
Naturværksteder,
Organiserede lege til træning af motorik og sociale kompetencer,
Projekt opgaver og aktiviteter forbundet med dette på alle klassetrin,
Radioprojekt (mediefag),
Rollespil,
Rytmask træning,
Supplerende støtteundervisning,
Talentudvikling,

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 4 - Side 10 af 10

Folkeskolereform 2014 **LTK arbejdsgruppe om indhold og struktur** *Arbejdsdokument 3.2 efter møde d. 9. oktober*

Timeløsefag (bl.a. seksualundervisning, trafik, uu-vejledning, sundhed og andre timeløse fag),
Tredje Sprogfag på LTU med alt fra tysk/fransk til kinesisk og japansk,
Turbokurser,
Ture og aktiviteter i tilknytning til den fagdelte undervisning,
Udeliv,
Udeskole,
Ung til ung,
Videoproduktion,
Valg til ungerådet,
Virksomhedsmentorer

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 – Side 1 af 8

Otte eksempler på samarbejde mellem musik- og kulturskolerne og folkeskolen

Musik- og kulturskoler – lovens definition

De kommunale musik- og kulturskoler er undervisningsinstitutioner, der udover den kommunale finansiering også oppebærer statsrefusion i henhold til 'Bekendtgørelse om musikskoler' kap. 3 samt i henhold til 'Musikloven' kapitel 2a paragraf 3c. Der findes én sådan undervisningsinstitution i hver kommune, typisk under navnet musikskole, kulturskole eller musisk skole.

Musik- og kulturskolernes bidrag til børns læring og folkeskolens formål

Den kommunale ressource og kompetence, som musik- og kulturskolerne repræsenterer, kan dels styrke og udfolde reformens intentioner om at bibringe eleverne almene, sociale og læringsbefordrende kompetencer (understøttende undervisning) og dels konkret styrke folkeskolens undervisning i de musiske fag.

1

Musik, billedkunst og drama, der er kernefag for musik- og kulturskolerne, har ikke alene stor betydning for, at kunst og kultur kan gavne og glæde såvel i bredden som i højden. Fagene knytter i højeste grad også an til vidensamfundets stigende behov for kreative og innovative kompetencer. Både i kraft af deres egenværdi og i kraft af den veldokumenterede styrkelse af indlæringen generelt, som følger med barnets musiske udvikling.

En udvikling af folkeskolen som et lokalt kulturcenter kræver styrkelse af disse fag.

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 - Side 2 af 8

Indholdsfortegnelse

Otte eksempler på samarbejde

Horsens kommune:

Musik til alle,

Horsens Byskole (nylig sammenlægning af Slots-, Midtby- og Søndermarksskolen) og Langemarksskolen. Side 3.

Herning kommune:

Yamaha blæserklasser, Gjellerupskolen. Side 4.

Obligatorisk undervisning i violin, Brændgårdsskolen. Side 4.

Holstebro kommune:

Musikklasser, Sønderlandskolen. Side 5.

Helsingør kommune:

Skolen i Bymidten. Ny skole bygges med integreret musikskole. Side 5.

2

Rudersdal kommune:

Kompagnonundervisning i 0.klasse med opfølgning i 1. og 2.kl. Side 6.
Alle 12 skoler i kommunen.

Aalborg Kommune:

Kombinationsansatte folkeskolelærere. Side 6.

Skanderborg Kommune:

Inklusion via El Sistema. Niels Ebbesen Skolen og dagtilbud. Side 7.

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 - Side 3 af 8

Horsens Musikskole

Musik til alle

Horsens Byskole og Langemarkskolen. Skolerne betaler.

Musik til alle koster de deltagende skoler samlet 1.1 mio. om året. Horsens Byråd støtter tanken, men har ikke bidraget med ekstra midler. Det betyder, at skolerne må skære på andre tilbud, men man har valgt nu på 11. år at fastholde ordningen.

Musik til alle løfter samarbejds klima på skolerne, giver profil og stolthed til skolerne, måske ikke mindst de skoler, der er socialt udfordrede. PR-værdien af at have skoleorkestre med til koncert i Musikhuset i Århus er ikke ringe i den lokale presse. Daglig morgensang er blevet en selvfølge, og der synges igennem.

Medarbejdertrivsel er påvirket positivt: man kan være stolt af sin skole. Selv den matematiklærer, hvis fag har måttet betale til musikken, synes det er en god handel.

Undervisningen

- Kompagnonundervisning på 0. – 6. årgang: Musikpædagogen og musiklæreren samarbejder om den obligatoriske musikundervisning i 10 – 14 uger pr. skoleår.
- Musikprojekter på 0. – 5. årgang: Musikpædagogen samarbejder hvert år med klasselærere om et musikprojekt på 2 uger. Musikprojektet ender som regel udi en koncert eller en forestilling.
- Instrumentalundervisning i skoletiden: Instrumentallærere fra musikskolen underviser 3. klasseelever i blæseinstrumenter i skoletiden. Undervisningen er obligatorisk. Vælger eleverne at fortsætte med at spille, skal de også spille i skoleorkestre.
- Kor, sammenspil, valgfag for 7. – 9. klasse og i OBS klasser: Musikpædagogen samarbejder med musiklærere, klasselærere eller en anden musikpædagog. Der undervises 1 gang om ugen.

3

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 - Side 4 af 8

Børne- og Kulturchefforeningen

Skolelederforeningen

DMKL
Danske Musik- & Kulturskoleledere

Herning Musikskole

1) Yamaha blæserklasser

Gjellerupskolen, parcelhuskvarter. Resurser i orden blandt forældre. Musikskolen betaler: rokering af lærerkræfter plus fondsmidler.

YAMAHA blæserklasserne er et specialudviklet internationalt pædagogisk system til skoleklasser. Gjellerupskolen i Herning har som de første i landet en blæserklasse.

En hel 4. klasse bliver udstyret med blæserinstrumenter.

Undervisning dels ved klasselæreren, der også er musiklærer og aktiv musiker i andre sammenhænge, dels ved musikskolens lærere og musikere fra Ensemble Midt Vest. Klassen har en time mere i skole end andre 4. klasser.

Skoleleder Aase Nielsen, Gjellerupskolen:

"Blæserklassen er en berigelse. Jeg har lige vikarieret i klassen, og de spillede for mig og var så stolte af deres instrumenter. Og det er jo musik, de laver. Ikke bare trut. Jeg er imponeret over det, og det er efter bare et halvt år."

4

2) Obligatorisk violinundervisning til alle børn i alle 0.-, 1.- og 2.-klasser

Brændgårdsskolen, kvarter med socialt boligbyggeri, 20 forskellige nationaliteter. Få resurser blandt forældre. Musikskolen og skolen betaler halvt hver.

Små hold på 3-4 elever ad gangen bliver taget ud af undervisningen en time en gang om ugen og får violinundervisning af musikskolelærere, der også koordinerer forløbet med klasselærerne.

Skoleleder Jonna Jensen, Brændgårdsskolen:

"Vi vil meget gerne have mere af det samme. Børnene lærer først og fremmest musik. Men de får også selvdisciplin, deres finmotorik bliver øvet, og de får øget selvværd. Det er alle pengene værd at se deres stolthed, når de store klapper ad dem, når de spiller til morgensamling i vores festsal. Senest har de spillet på Tekstilmuseet her i Herning, og så kommer deres forældre og bedsteforældre og bakker op. Mange af vores børn her ville ellers aldrig komme i nærheden af musikskolen."

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 - Side 5 af 8

Holstebro Musikskole

Musikklasser

Sønderlandsskolen. Eneste skole med musikklasser i Danmark udover Sankt Annæ (også folkeskole) i København. Til sammenligning har Sverige over 70 af den type skoler. Musikskolen får et tilskud fra kommunen på 700.000 på årsbasis.

Minimum 120 minutters musik om ugen på skoleskemaet. Musikklasserne begyndte med den første 0. klasse i 2009 og dækker nu fra 0. til 4.klasse. Yderligere tilbud om betalt instrumentalundervisning umiddelbart efter skoletid.

Musikklasserne anvender blandt andet Colourstrings-systemet, der er baseret på sange, sanglege og violin. Colourstrings er oprindeligt udviklet på East Helsinki Music Institute - en skole i et ikke spor glamourøst kvarter - hvor Géza Szilvay med stor succes gennem mere end 30 år har udviklet metoden.

Skoleinspektør Maria Braae, Sønderlandsskolen:

"Man er lige, når man synger. Man er koncentreret, man lærer udenad. Man er i et forpligtende fællesskab. Skolen har ekstraudgifter. 12 klasser, der i 40 uger skal have 60 minutter ekstra om ugen. Det koster. Så der skal prioriteres, og det gør vi. Fordi vi tror på det."

5

Helsingør Musikskole

Skole i bymidten bygges med integreret musikskole

Arkitektkonkurrence afgjort i november 2012. Byggeplanen strækker sig frem til 2018.

Radikal nytænkning at musikskolen er med i nyt skolebyggeri. Musikskolen kommer til at spille central rolle med instrumentale musikklasser og integreret undervisning

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 - Side 6 af 8

Rudersdal Musikskole

Kompagnonundervisning i alle 0.-klasser

Alle kommunens 12 skoler.

Musikskolelærer og 0.-klasselærer underviser sammen i musik. Rudersdal har i alt 28 0.-klasser. I år er det 653 børn. Kommunen bidrager med ekstra 600.000 på årsplan.

Ordningen har eksisteret siden 2000. Først i Birkerød og Søllerød kommuner og siden i den sammenlagte Rudersdal kommune.

Forløbet følges op i 1.-kl og 2.-kl. med forældrebetalt musikskoleundervisning på skolen:

1.-kl.: musikskoleundervisning på skolen direkte efter skoletid. Hold på 12 børn har en time med to musikskolelærere: en lærer i musikalsk forskole (rytmik) og en instrumentallærer. I år deltager **206 børn**.

2.- kl.: karrusel med instrumenter: hold på ni børn har en time med tre musikskolelærere: musikalsk forskole, stryger og blæser. Deles i hold og kommer til alle tre lærere i løbet af timen. I år deltager **106 børn**.

Aalborg Kulturskole

6

Kombinationsansatte folkeskolelærere

Aalborg Kulturskole har som Danmarks største kulturskole en lang tradition for kombinationsansatte folkeskolelærere som underviser i Kulturskolen på især forskoleområdet (indskolingen).

De kombinationsansatte lærere er alle dygtige linjefagsuddannede musiklærere, der har en del af deres tjeneste i Kulturskolen, og der er indgået en lokal aftale herom med Danmarks Lærerforening.

Modellen med kombinationsansættelser er en væsentlig forudsætning for Aalborg Kulturskoles lokale forankring decentralt på de enkelte folkeskoler ('børnene kender læreren'). Modellen er med til at fastholde og udvikle kompetente faglærere på den enkelte folkeskole i den obligatoriske musikundervisning.

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 - Side 7 af 8

Skanderborg Kulturskole

Sistema Højvangen, inklusion

Involverede parter er: Projekt Højvangen, Niels Ebbesen Skolen, Dagtilbud Højvangen og Skanderborg Kulturskole .

Projektet startede i august 2012 og har sin base i boligkvarteret Højvangen i Skanderborg. .
I september 2013 inkluderes alle 1.-klasser på Niels Ebbesen Skolen i projektet.

El Systemas grundtanker (læs mere om El Sistema på side 8):

En pædagogisk filosofi , der benytter musikken som redskab til social og menneskelig udvikling - uden at give afkald på kunstnerisk kvalitet.

- Ser orkesteret som model for samfundet og platform for udvikling af samarbejdsformer samt mødested for interkulturel dialog
- Arbejder på at bryde negative sociale cirkler og dermed lade børnene finde nye livsvilkår
- Ser musikken som en væsentlig del af det at være et helt og sundt menneske og mener, at musikken bidrager til barnets læring, koncentrationsevne og samarbejdsevne
- Involverer hele barnets familie
- Inkluderer børn med funktionsned sættelser
- Viser børnene, at de kan lykkes

El Sistema indhold:

- Forudsætter et tæt samarbejde mellem skole, dagtilbud og musik- eller kulturskole
- Benytter sig af frivillige medspillende mentorer/forbilleder og samarbejder med det professionelle musikliv
- Starter undervisningen så tidligt som muligt
- Benytter noder, gehørspil, komposition

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 5 - Side 8 af 8

- Benytter klassisk musik og folkemusik fra hele verden
- Ser gruppen som det vigtigste læringsmiljø og bruger bevægelse og sang til at udvikle musikaliteten
- Forudsætter kontinuitet og tid

"We think sometimes that poverty is only being hungry, naked and homeless. The poverty of being unwanted, unloved and uncared for is the greatest poverty. We must start in our own homes to remedy this kind of poverty."

Mother Theresa

Om El Sistema

Omkring 1975 i Caracas, Venezuela, var der en visionær mand med en idé og en trang til at ændre verden. Hans navn var José Antonio Abreu, og hans ide var at skabe social udvikling med musik som værktøj og med orkestret som samfundsmodel.

Abreu oplevede stor fattigdom, men den største fattigdom var efter hans mening oplevelsen af at være uønsket, uden værdi. Det ville han gøre noget ved.

Abreu startede El Sistema "systemet", som en nonprofit organisation, hvor børn fra fattige kvarterer fik et alternativ til stoffer, vold og håbløshed gennem musikken, gennem orkestret.

Fra sin spæde start er El Sistema vokset og vokset. I øjeblikket er der omkring 29 symfoniorkestre i Venezuela, og ca 370.000 børn deltager i Venezuela.

Som et resultat af El Sistema har Venezuela siden fostret et af verdens bedste symfoniorkestre, Simon Bolivar Youth Orchestra, og en af verdens bedste dirigenter, Gustavo Dudamel.

El Sistema i Danmark

El Sistema har bevist sit værd rundt omkring i verden. Der er startet El Sistema i USA, Skotland, England, Sverige, Italien, Schweiz.

Nu er det også kommet til Danmark, hvor der blandt flere kan nævnes projekter i Aarhus, Køge, Hjørring, Høje Tåstrup og Skanderborg.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 6 - Side 1 af 2

Fra
Børne- og kulturchefforeningen,
Skolelederforeningen og
Danske Musik- og kulturskoleledere

Aalborg, 24. september 2013

Til
Borgmestere, politiske fagudvalg og forvaltningschefer

Arbejdet med at udfolde den forestående reform af folkeskolen er nu startet op i alle landets kommuner med henblik på igangsætning og implementering fra skoleåret 2014/2015.

Samlet betyder dette, at folkeskole og musik- og kulturskolerne nu lovmæssigt forpligtes til et gensidigt samarbejde, og at kommunalbestyrelsen skal fastsætte mål og rammer for dette samarbejde.

Mange steder i landet har der på forskellig vis været tradition for samarbejde mellem de to kommunale skoleformer, og der er opdyrket mange gode erfaringer og modeller, der kan være til inspiration.

Den længere skoledag vil blive en udfordring for de kommunale musik- og kulturskoler og deres mere end 110.000 elever. Eksempelvis gik 50 procent af musik- og kulturskolernes elever i skoleåret 2012/2013 til undervisning i tidsrummet kl. 12.00 – 15.00.

En særlig problematik knytter sig til musik- og kulturskolernes brugerbetaling, der udgør op til 33 procent af det økonomiske grundlag for musik- og kulturskolernes drift. Især for elever i indskoling vil en længere skoledag kunne få betydning for, at de yngste elever fortsat har reel adgang og mulighed for at deltage i musik- og kulturskoletilbud.

Men folkeskolereformen er også en unik mulighed for, at langt flere børn får glæde af musik- og kulturskolernes aktiviteter og undervisning, idet der med reformen lægges op til, at et relativt bredt felt af forskellige ressourcer og kompetencer skal inddrages i skoledagen.

Det er vores opfattelse, at musik- og kulturskolerne i den forbindelse udgør en særlig relevant og operationel ressource for kommunerne, fordi de som kommunale, pædagogisk og fagligt funderede professionelle undervisningsinstitutioner kan bringes i spil i børnenes skoledag på et meningsfyldt og omfangsrigt niveau.

I den forbindelse vil det blive et tema, at udvikle driftsmæssige og økonomisk bæredygtige modeller. Musik- og kulturskolernes 'forretningsmodel' betyder, at elevbetalingen udgør en delvis forudsætning for aktivitetsniveauet: det økonomiske grundlag for musik- og kulturskolernes drift er baseret på en deltagerbetaling på op til 33 procent af lønudgiften til undervisning. Omvendt er de 67 procent af lønudgiften en allerede eksisterende kommunal ressource, hvilket betyder, at understøttende undervisning via eksisterende musik- og kulturskoleressourcer reelt kan iværksættes for under halvdelen af udgiften til 'nye' lærertimer.

Allotteret af ressourcer fra den understøttende undervisning til erstatning for brugerbetalingen i musik og kulturskolen kan være vejen til en økonomisk bæredygtig model.

De tre foreninger af kommunale ledere på undervisningsområdet, Børne- og kulturchefforeningen, Skolelederforeningen og Danske Musik- og kulturskoleledere, opfordrer derfor til, at mulighederne i det gensidigt forpligtende samarbejde mellem folkeskole og musik- og kulturskole får et særligt fokus i arbejdet med implementering af folkeskolereformen.

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22, 2
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 6 - Side 2 af 2

Børne- og kulturchefforeningen, Skolelederforeningen og Danske Musik- og kulturskoleledere anbefaler:

- At folkeskolerne og musik- og kulturskolerne ses som en samlet kommunal ressource med kompetencer til opfyldelse af skolens formål.
- At der lokalt fastlægges konkrete mål, rammer og modeller for samarbejdet mellem de to kommunale institutioner, folkeskole og musik- eller kulturskole.
- At musik- og kulturskolernes aktiviteter, fag og undervisning indgår som en del af den understøttende undervisning, og at en del af den understøttende undervisning udmøntes i samarbejde med musik- og kulturskolerne.
- At de 45 minutters bevægelse om dagen, der er et centralt punkt i reformen, med fordel kan tilrettelægges i samarbejde med musik- og kulturskolerne, der har bred erfaring med musik og bevægelse som integrerede størrelser (sang, spil og bevægelse).
- At mulighederne for at inddrage musik- og kulturskolernes lærere som undervisere i den obligatoriske undervisning (f.eks. musik, billedkunst og drama) udnyttes.
- At mulighederne for at udbyde valgfag i samarbejde med den lokale musik- eller kulturskole udnyttes.
- At der i tilrettelæggelsen af skoledagen lokalt og i dialog mellem skoleledelser, skolebestyrelser og musik- og kulturskole findes løsninger og modeller for, at elever kan deltage i musik- og kulturskolens almindelige undervisning med brugerbetaling i en sammenhængende skoledag.
- At der efter lokal beslutning og i samarbejde med musik- eller kulturskolen fortsat arbejdes med at udvikle folkeskoler med særlige profiler inden for musik- og kulturskolernes fagrække.
- At der fastlægges regler og modeller, der muliggør og tilgodeser særligt talentfulde og dedikerede elevers deltagelse i musik- og kulturskolens undervisning, som en del af den hele skoledag. Dette i lighed med arbejdet med eliteklasser i idræt.

Vedlagt dette brev er otte eksempler på samarbejder mellem folkeskoler og kommunale musik- og kulturskoler til inspiration.

I den forbindelse opfordrer vi til, at I inddrager musik- og kulturskolelederen i jeres kommunes arbejde med folkeskolereformen, og at I sikrer dialogen mellem på den ene side folkeskolens ledelser og musik- og kulturskolens ledelse, så folkeskolereformens oplæg til lokale løsninger og modeller kan udfoldes ud fra den enkelte folkeskoles behov og musik- og kulturskolens muligheder.

Med venlig hilsen

For Børne- og kulturchefforeningen

Eik Møller

Børne- og kulturchefforeningen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev
bkf@bkf.dk

For Skolelederforeningen

Anders Balle

Skolelederforeningen
Kompagnistræde 22, 2
1208 København K
skolelederne@skolelederne.org

For Danske Musik- og
kulturskoleledere
Jan Jacobsen

Danske Musik- og kulturskoleledere
Præstevænget 23
4690 Haslev
info@dmkl.dk

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 7 - Side 1 af 5

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Form og indhold i det fremtidige klubtilbud

Dato: 22. november 2013

Ref: BDKI

P.nr.:

J.nr.:

Indledning

Dette notat vedrører form og indhold i det fremtidige klubtilbud efter den 1. august 2014. Notatet har afsæt i anbefalingerne fra de nedsatte arbejdsgrupper i forvaltningens projekt om implementering af folkeskolereformen og derved også i et helhedsperspektiv i tilbuddet til børn og unge.

Klub Lyngby

Klub Lyngby består i øjeblikket af otte fritids- og ungdomsklubber, som hver er tilknyttet en folkeskole i kommunen. Derudover tilbyder Klub Lyngby et fest- og eventtilbud til de unge. Klubberne har sigte på at opfylde børns og unges behov for samvær og aktiviteter (det almene relationsarbejde), men også målrettet socialpædagogisk virksomhed i forhold til grupper af større børn og unge, der har særlige behov for støtte. Det er især et fokuspunkt i ungdomsklubben med sammenhæng til SSP-arbejdet, opsøgende arbejde og særlige tilbud på tværs.

Målsætningen i Klub Lyngby er, at fritids- og ungdomsklubberne i et samspil mellem brugerne og personale skaber aktiviteter og samværsformer, der fremmer børn og unges udvikling til kreative, positive og selvstændige mennesker, der har forståelse for omverdenen og respekt og tolerance for andre mennesker.

Det er et særligt formål for fritids- og ungdomsklubberne at varetage rollen som spilfordeler i lokalområdet sammen med ungdomsskolen. Det indebærer at:

- Have overblik over og samarbejde med fritidstilbud i lokalområdet
- Være et supplerende tilbud i forhold til andre fritidstilbud i lokalområdet
- Medvirke til at udvikle og forankre nye relevante fritidsaktiviteter.

Målsætningen udmøntes på forskellig vis i de otte fritids- og ungdomsklubber i samspil mellem børn/unge¹ og personale.

SSP-samarbejdet i Lyngby-Taarbæk Kommune er et formaliseret og forpligtende samarbejde mellem Skoler, Center for Social Indsats, klubber og Politi. Klub Lyngby arbejder ud fra en forebyggelsesstrategi. Den skal sikre, at børn og unge oplyses og vejledes, således at de ikke udvikler

¹ I november 2013 er der tilmeldt 1.568 børn i fritidsklubtilbuddet og 654 unge i ungdomsklubtilbuddet.

Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 97 30 00

bdki@ltk.dk
www.ltk.dk

**Center for Uddannelse
og Pædagogik**

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 7 - Side 2 af 5

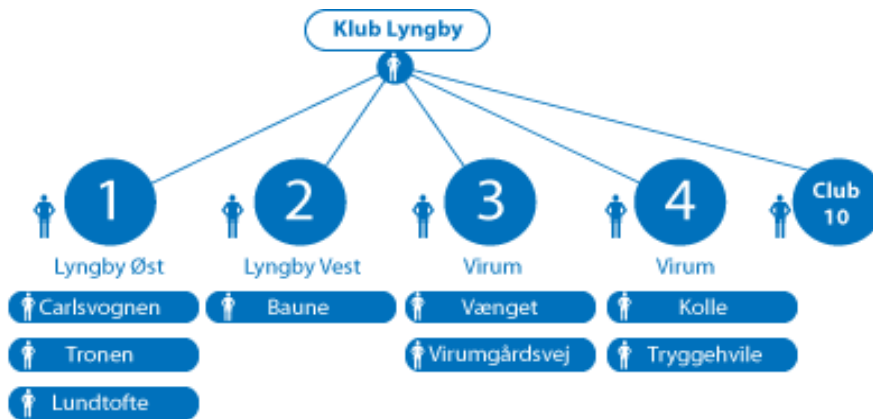
Side 2/5

risikoadfærd, hvor de bliver misbrugere, kriminelle eller får en anden uhensigtsmæssig adfærd.

Det socialpædagogiske arbejde samt forebyggelse af kriminalitet og misbrug blandt børn og unge er kernen i det faglige fokus i Klub Lyngby.

Klub Lyngby ledes ved en områdeleder og en bestyrelse og har fælles sekretariat med kommunens ungdomsskole. Klub Lyngby ledes efter ungdomsskoleloven i modsætning til folkeskoler og SFO'er. Den daglige drift og arbejdsgange samt omfanget af samarbejdsflader er ganske forskellige fra skole/SFO til klub.

Organisationsdiagram af Klub Lyngby:

I juni 2011 besluttede Kultur- og Fritidsudvalget en strukturændring af Klub Lyngby, som trådte i kraft januar 2012. Den nye struktur samt det øgede fokus på øget samarbejde og styring på tværs, spilfordeleropgaven, SSP-samarbejdet samt det socialpædagogiske sigte vil blive evalueret i løbet af 1. kvartal 2014, som besluttet i 2011.

Der er en generelt høj tilfredshed med klubtilbuddet i kommunen. I den gennemførte brugertilfredshedsmåling i 2012 lå den gennemsnitlige samlede tilfredshed med fritidsklubtilbuddet på 4 på en skala fra 1 til 5.

Folkeskolereform – Indhold i det fremtidige klubtilbud

Klubtilbuddet skal fortsat skabe aktiviteter og samværsformer, der fremmer børn og unges udvikling ved et generelt tilbud koblet med en målrettet socialpædagogisk virksomhed i forhold til grupper af større børn og unge, der har særlige behov for støtte.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 7 - Side 3 af 5

Side 3/5

Klubtilbuddet skal bidrage til det fælles læringsgrundlag, som går på tværs af hele 0-18 års-området ved fokus på indlæringsparathed, sociale kompetencer, alsidig udvikling, motivation og trivsel.

Skolereformen medfører øget samarbejde mellem lærere og klubpædagoger på mellemtrinnet og i udskolingen, fordi den fagopdelte undervisning suppleres med understøttende undervisning.

En fælles opgave, som arbejdsgruppen for indhold og struktur primært anbefaler løftet ved et teamsamarbejde omkring klasser og årgange samt ved at lægge en mindre del af den understøttende undervisning ud som planlagte aktiviteter i klubregi mv.

Bevægelse² er et oplagt fælles fokus i den understøttende undervisning.

Det samme er lektiehjælp³. Arbejdsgruppen for ledelse skelner mellem den faglige undervisning, herunder turboforløb og faglig fordybelse, som foreslås varetaget af lærere. Træning og repetition af færdigheder fra den fagopdelte undervisning, foreslår arbejdsgruppen, kan varetages af både lærere og pædagoger.

Der er allerede samarbejdsrelationer mellem lærere og klubpædagoger i forhold til særlige socialpædagogiske indsatser, trivsel, sociale kompetencer og i forhold til forebyggelse af misbrug og kriminalitet. Det er et samarbejde, som med den nye skolereform vil blive styrket yderligere fx ved teamsamarbejdet nævnt tidligere.

Øget samarbejde på tværs⁴ mellem skole, musikskole, foreningslivet med videre indgår også i skolereformen. Her vil Klub Lyngbys erfaringer som spilfordeler i de enkelte lokalområder være oplagte at inddrage i skolerens arbejde med at styrke det eksterne samarbejde.

Folkeskolereform – Form af det fremtidige klubtilbud

Skolereformen medfører en skoleuge på 33 timer for elever på mellemtrinnet og en skoleuge på 35 timer for elever i udskolingen. Det betyder, at den nuværende gennemsnitlige ugentlige åbningstid i fritidsklubtilbuddet på 25 timer reduceres til 12 timer, hvis ikke åben-/lukketider i fritidsklubben eller understøttende undervisning sidst på skoledagen lægges i klubregi. Åbningstiderne i ungdomsklubben påvirkes ikke direkte af skolereformen.

Med andre ord er det især formen af det nuværende fritidsklubtilbud, som påvirkes direkte af skolereformen.

Det tættere samarbejde på tværs af skole og klub udfordrer også formen af det fremtidige fritids- og ungdomsklubtilbud. Det er i forhold til den

² Motion og bevægelse skal indgå i skoledagen med minimum 45 minutter.

³ Alle skoler har tilbud om faglig fordybelse og lektiecafé

⁴ Folkeskole og de kommunale musik- og billedskoler forpligtes til et gensidigt samarbejde

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 7 - Side 4 af 5

Side 4/5

ledelsesmæssige styring og udvikling af klubtilbuddet overordnet set og ledelsesmæssigt på den enkelte klub fx i forhold til forskellige mødetidspunkter i skole og klub, fysisk placering af ungdomsklubtilbud, tid til og fokus på tværfaglig sparring i klubregi og spilfordelerrollen.

Arbejdsgruppen for ledelse har udarbejdet fire mulige scenarier for den fremtidige organisering af klubtilbuddet i relation til skole, SFO og ungdomsskole. Fire scenarier, som dog alle foreløbig alene er skitser - uden en mere indholdsmæssig uddybning, overvejelse af ledelsesmæssige konsekvenser samt øvrige personalemæssige omkostninger.

Scenarie 1

Alle børn i 0. til 5. klasse har tilbud om en skolefritidsordning (SFO) efter skoletid. Det betyder, at den nuværende grænse for, hvornår børn overgår fra SFO til fritidsklubtilbud rykkes med to klassetrin (4. og 5. klassetrin). Alle børn og unge fra 6. klasse til og med det fyldte 18. år har mulighed for et medlemskab af Klub Lyngby.

Når overgangen mellem SFO og klub sker fra 5. klasse til 6. klasse, passer skiftet bedre i forhold til børns og unges udviklingsbehov for et mere tidssvarende tilbud. Klubtilbuddet under Klub Lyngby vil have åbent fra undervisningstidens afslutning og til eksempelvis kl. 22:00.

Skole, SFO, Klub Lyngby og Ungdomsskolen indgår forpligtende partnerskaber.

Scenarie 2

Klub Lyngby er fortsat et selvstændigt tilbud til alle børn og unge fra 4. klasse til det fyldte 18. år.

Det betyder, at der som udgangspunkt ikke sker nogen organisatoriske ændringer. Der skal sættes fokus på beskrivelse af fælles målsætning og resultater i det forpligtende partnerskab.

Skole, Klub Lyngby og Ungdomsskolen indgår forpligtende partnerskaber.

Scenarie 3

Klub Lyngby flyttes ledelsesmæssigt under Lyngby Ungdomsskole som organisatorisk ændring. Der er fortsat klubtilbud til alle børn og unge fra 4. klasse til og med det fyldte 18. år.

Der skal sættes fokus på beskrivelse af fælles målsætning og resultater i det forpligtende partnerskab.

Skole, SFO og ungdomsskolen indgår forpligtende partnerskab.

Scenarie 4

Fritidsklubben (4.-6. klassetrin) organiseres ledelsesmæssigt i skolen (SFO 2). Ungdomsklubben (7. klassetrin til og med det fyldte 18. år) organiseres fortsat i Klub Lyngby.

Punkt nr. 1 - Ny folkeskole i kommunen, forslag til indholdsdrøftelse

Bilag 7 - Side 5 af 5

Side 5/5

Scenariet kræver en reorganisering af ledelsessammensætningen. Det vil muligvis desuden medføre en reorganisering af Klub Lyngby vedrørende ungdomsklubstrukturen. Der skal tages stilling til, hvor mange lokale klubtilbud, der kræves (fysiske placeringer). Der skal sættes fokus på beskrivelse af fælles målsætning og resultater i det forpligtende partnerskab.

Skole, Klub Lyngby og Ungdomsskolen indgår forpligtende partnerskaber.

Videre proces forud for politisk beslutning

For at sikre en så vellykket implementering af den nye folkeskolereform i kommunen som muligt i forhold til samarbejdet mellem klub og skole samt øvrige interessenter, skal snittet for opgavefordeling og ledelsesmæssigt ansvar være så klart som muligt.

Det kræver i første omgang, at de fire scenarier drøftes mere i dybden i forvaltningen, og at de indholdsmæssigt beskrives nærmere forud for den politiske beslutning. Ligeledes beskrives det nærmere, hvilke økonomiske konsekvenser der vil være af de fire scenarier.

Det er forvaltningens vurdering, at det er nødvendigt at skubbe den politiske beslutning om form og indhold i det fremtidige klubtilbud til januar 2014.

Det giver rum for en kort intensiv proces i en arbejdsgruppe med dette formål.